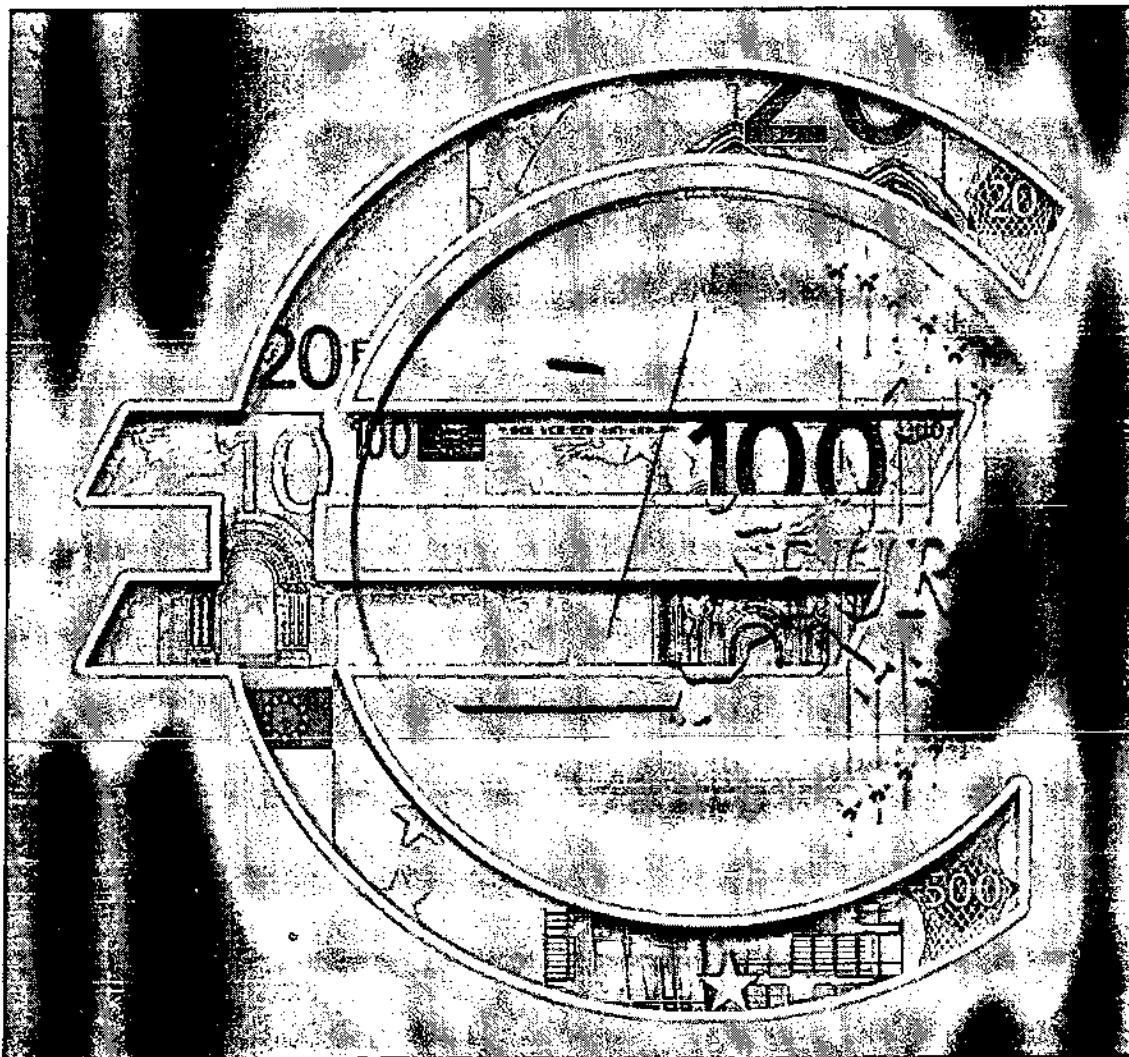

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΣΔΟ
ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΘΕΜΑ:

“Η ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ”

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΡΕΑ ΚΑΨΗ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΣΩΠΑΣΗ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ

ΠΑΤΡΑ 2002

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από την 1^η Ιανουαρίου 2001 η Ελλάδα κατέστη το δωδέκατο μέλος της «Ευρώ-ζώνης». Ταυτόχρονα, και για ένα χρόνο, έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2001, η Ελλάδα εισέρχεται στο τελικό μεταβατικό στάδιο πριν από την κυκλοφορία του Ευρώ. Την επομένη, 1^η Ιανουαρίου 2002, θ' αρχίσουν να κυκλοφορούν τα Ευρώ σε μορφή χαρτονομισμάτων και νομισμάτων και θ' αρχίσει παράλληλα η απόσυρση της δραχμής.

Ωστόσο, η 1^η Ιανουαρίου 2001 δεν αφορά μόνο το τελικό μεταβατικό στάδιο, τη λογιστική χρήση του ενιαίου-κοινού νομίσματος και την εφαρμογή του μέτρου της υποχρεωτικής διπλής αναγραφής των τιμών (σε Ευρώ και δραχμές), αλλά και την εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, γεγονός που λησμονείται. Το Σύμφωνο αυτό ισχύει ήδη για τις έντεκα χώρες-μέλη της «Ευρώ-ζώνης» και πρέπει να το εφαρμόζουν και όλες οι χώρες που θα εντάσσονται στη ζώνη αυτή.

Το Σύμφωνο προβλέπει την υποχρέωση κάθε χώρας-μέλους να διατηρεί σε χαμηλά επίπεδα το δημοσιονομικό έλλειμμα. Στην περίπτωση που μια χώρα-μέλος δεν ακολουθεί τον κανόνα αυτό και μετά από ορισμένες διαδικασίες και εφόσον δεν πάρει τα απαραίτητα μέτρα για να τερματίσει την κατάσταση του

υπερβολικού ελλείμματος, τότε υποβάλλονται οικονομικές κυρώσεις. Καλείται δηλαδή η χώρα-μέλος σε κατάθεση ενός ποσού ενδίδει προστίμου. Με άλλα λόγια, η ένταξη της Ελλάδας στην «Ευρώ-ζώνη» δεν την καθιστά απλώς μέλος μιας ομάδας ισχυρών οικονομιών της Ευρώπης, αλλά της επιβάλλει την υποχρέωση να διατηρεί χαμηλό δημοσιονομικό έλλειμμα.

Η ένταξη της Ελλάδας στην «Ευρώ-ζώνη» αποφασίστηκε στις 19 Ιουνίου 2000 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Σύνοδος Κορυφής) στη Σάντα Μαρία ντα Φείρα της Πορτογαλίας. Η απόφαση περιλαμβάνει ένα και μόνο άρθρο, το οποίο αναφέρει ότι «η Ελλάδα πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος».

Στο σημείο αυτό καλό θα ήταν να αναφερθούμε στην πορεία προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) και το Ευρώ, ώστε να καταστεί αντιληπτό το περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτούργησε και θα λειτουργήσει η ελληνική οικονομία.

Η πορεία προς την ΟΝΕ αρχίζει ουσιαστικά την τελευταία δεκαετία του 20ού αιώνα. Συνήθως την πορεία προς την ΟΝΕ τη διακρίνουμε σε τρία στάδια. Το πρώτο ξεκίνησε τον Ιούλιο του 1990 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 1993. Το δεύτερο άρχισε τον Ιανουάριο του 1994 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 1998 και το τρίτο τον Ιανουάριο του 1999 και θα ολοκληρωθεί έως τον Ιούλιο του 2002.

Η πορεία προς την ΟΝΕ σφραγίστηκε από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, το Φεβρουάριο του 1992. Εκεί αποφασίστηκε ο στόχος της ΟΝΕ, η δημιουργία μιας ανεξάρτητης Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ)

και η σταδιακή πορεία προς την υιοθέτηση ενός κοινού-ενιαίου νομίσματος το οποίο θα αντικαθιστούσε τα εθνικά νομίσματα.

Τον Ιανουάριο του 1994 δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΑΙΝΟΙ), το οποίο αποτέλεσε τον πρόδρομο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Το Δεκέμβριο του 1995 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης επιβεβαιώθηκε ότι την 1^η Ιανουαρίου 1999 θα γίνει (όπως και έγινε) ο αμετάκλητος καθορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων των χωρών-μελών που θα συμμετείχαν στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ) έναντι του Ευρώ.

Οι αμετάκλητες ισοτιμίες των εθνικών νομισμάτων έναντι του Ευρώ είναι οι εξής:

ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Αξία	Νόμισμα
340,750	Δραχμές Ελλάδος
6,55957	Φράγκα Γαλλίας
1,95583	Μάρκα Γερμανίας
1936,27	Λιρέτες Ιταλίας
166,386	Πεσέτες Ισπανίας
5,94573	Μάρκα Φιλανδίας
40,3399	Φράγκα Λουξεμβούργου
166,386	Πεσέτες Ισπανίας
5,94573	Μάρκα Φιλανδίας
40,3399	Φράγκα Βελγίου
0,787564	Λίρες Ιρλανδίας
2,20371	Φιορίνια Ολλανδίας
13,7603	Σελίνια Αυστρίας
200,482	Εσκούδα Πορτογαλίας

Οι υπέρμαχοι της ολοκλήρωσης της ΟΝΕ και της επίτευξης του τελικού στόχου, δηλαδή της κυκλοφορίας του Ευρώ, υποστήριξαν με ιδιαίτερο ζήλο τα οφέλη που θα είχαν οι χώρες (και οι πολίτες τους) οι οποίες θα εντάσσονταν στην «Ευρώ-ζώνη».

Στα οφέλη καταγράφονται:

- Η καθιέρωση του Ευρώ θα παίξει σημαντικό ρόλο στο παγκόσμιο νομισματικό σύστημα, όπως το δολάριο και το γεν.
- Τα επιτόκια θα μειωθούν.
- Το κόστος μεταφοράς κεφαλαίων και των συναλλαγών επί αυτών θα μειωθεί, ενώ οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι θα εκλείψουν. Οι κυβερνήσεις των χωρών οι οποίες εντάσσονται στην «Ευρώ-ζώνη» δεν μπορούν να προχωρούν σε υποτίμηση των νομισμάτων, η οποία σε αυτή την περίπτωση θα κλυδώνιζε το νομισματικό σύστημα.
- Η ενιαία νομισματική πολιτική της Ε.Ε. θα συμβάλει στη σταθερότητα των τιμών.
- Οι δημοσιονομικές πράξεις στην Ε.Ε. θα απλουστευτούν, όπως και τα συστήματα μηχανοργάνωσης, διοίκησης και δημοσιονομικής διαχείρισης.
- Οι επιχειρηματίες αρχικά και στη συνέχεια όλοι οι πολίτες των χωρών-μελών της «Ευρώ-ζώνης» θα μπορούν να προβαίνουν σε

συγκρίσεις τιμών των προϊόντων και των υπηρεσιών και να επιλέγουν έτσι την πιο συμφέρουσα λύση.

Η Ελλάδα ευθύς εξαρχής, από το 1990, εξέφρασε τη βούληση της να συμμετάσχει στα επόμενα στάδια της ενοποίησης της Ευρώπης. Συνήθως η έναρξη των ουσιαστικών προσπάθειών της Ελλάδας να προσδέσει την πορεία της με τις πορείες των χωρών που συγκροτούσαν την ΟΝΕ προσδιορίζεται χρονικά το 1994, όταν υποβλήθηκε και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης. Τότε οι δείκτες της ελληνικής οικονομίας ήταν μακράν των απαιτούμενων για να ενταχθεί η χώρα στην «Ευρώ-ζώνη» και απείχαν κατά πολύ εκείνων που διέθεταν οι άλλες χώρες-μέλη όταν άρχιζαν τις προσπάθειες τους.

Ειδικότερα, στην Ελλάδα το δημόσιο χρέος ήταν πάνω από το 110% του ΑΕΠ, όταν ο μέσος όρος των άλλων χωρών-μελών ήταν 64%. Το έλλειμμα του δημόσιου τομέα έφτανε το 13,8% έναντι του 6% των άλλων χωρών και ο πληθωρισμός ήταν 14,2% έναντι 4%. Λίγα χρόνια αργότερα, το 1999, το δημόσιο έλλειμμα στην Ελλάδα μειώθηκε στο -1,6% και στις 29 Νοεμβρίου το

Συμβούλιο Υπουργών της Ε.Ε. ανακάλεσε προηγούμενη απόφαση του για την ύπαρξη υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος. Στις 15 Δεκεμβρίου υποβλήθηκε στην Ε.Ε. νέο (αναθεωρημένο, επικαιροποιημένο) Πρόγραμμα Σύγκλισης για τα έτη 1999-2002, με φιλόδοξους στόχους.

Στις 15 Ιανουαρίου 2000 οι υπουργοί Οικονομικών της «Ευρώ-ζώνης», η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η Νομισματική Επιτροπή αποφάσισαν, μετά την υποβολή ελληνικού αιτήματος, την ανατίμηση της κεντρικής ισοτιμίας της δραχμής κατά 3,5%.

Έτσι, η ισοτιμία καθορίστηκε στις 340,750 δραχμές ανά Ευρώ έναντι των περίπου 353 που ήταν έως τότε.

Το τελευταίο κριτήριο, ο πληθωρισμός, ικανοποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2000 και στις 9 Μαρτίου του ίδιου έτους υποβλήθηκε από την Ελλάδα στην Ε.Ε. το αίτημα για ένταξη στην «Ευρώ-ζώνη». Στις 11 Απριλίου 2000 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε ότι δημοσιότητα τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των χωρών-μελών της Ε.Ε. για το 2000, όπου αναφέρονται τα επιτεύγματα της ελληνικής οικονομίας. Ακολούθησαν οι θετικές γνωμοδοτήσεις, εκθέσεις και εισηγήσεις για την ένταξη της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τη Νομισματική Επιτροπή.

Στις 3 Μαΐου 2000 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε το πράσινο φως για την ένταξη και το επόμενο βήμα επήλθε στις 5 Ιουνίου, ημερομηνία κατά την οποία το ΕΟΟΡΙΝ ενέκρινε την υποβολή του αιτήματος προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σάντα Μαρία ντα Φείρα, το οποίο συνήλθε στις 19 Ιουνίου. Την ημερομηνία αυτή τόσο οι αρχηγοί κρατών-μελών και κυβερνήσεων όσο και οι υπουργοί Οικονομικών συμφώνησαν για την ένταξη της χώρας στην «Ευρώ-ζώνη» από την 1η Ιανουαρίου 2001.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΧΜΗΣ

Η δραχμή υπήρξε η νομισματική μονάδα των αρχαίων Ελλήνων και αντιστοιχούσε σε δέσμη σιδερένιων ή χάλκινων οβολών.

Στις αρχές του 7ου αιώνα π. Χ. ο Φείδων έκοψε στην Αίγινα νόμισμα που ισοδυναμούσε με έξι οβολούς. Το νόμισμα αυτό ονομάστηκε δραχμή γιατί οι έξι οβολοί που αποτελούσαν γέμιζαν το ανθρώπινο χέρι (δράξ=φούχτα, το κοίλον της παλάμης). Ο Φείδων στον ναό της θεάς Ήρας στο Αργος δέσμη οβολών ως συμβολική εκδήλωση της πρόθεσης του να αποσύρει τους οβολούς από την κυκλοφορία για χάρη του νέου νομίσματος.

Πράγματι στο Ηραίο του Άργους βρέθηκε δέσμη σιδερένιων οβολών, αυτή που είχε αφιερώσει ο βασιλιάς Φείδων στην Ήρα. Αργότερα, περί τα τέλη του ίδιου αιώνα, οι Έλληνες της Μικράς Ασίας μαζί με τους Λυδίους επινόησαν για πρώτη φορά το νόμισμα με την κερματική μορφή που γνωρίζει σήμερα ο κόσμος. Στο νεότερο ελληνικό κράτος, με το βασιλικό διάταγμα της 8ης Φεβρουαρίου 1833 επί αντιβασιλείας Όθωνος, εισήχθη η δραχμή για πρώτη φορά ως νομισματική μονάδα. Οι Έλληνες μαζί τα διήνυσαν μια κοινή πορεία εκατοντάδων χρόνων. Το βράδυ της 31ης Δεκεμβρίου 2001 η δραχμή έφυγε οριστικά από την ζωή μας και το Ευρώ άρχισε την δική του πορεία.

Από την Δραχμή ... στο Ευρώ.

Από την Αίγινα... αφού εκεί για πρώτη φορά κόπηκε τον 7ο π.Χ. αιώνα το πρώτο νόμισμα

...στην Ευρώπη, την μεγαλομάτα αγαπημένη του πατέρα των Θεών Δία... στην Ήπειρο που για χιλιάδες χρόνια, φωτίζεται απ' το πανάρχαιο φως του Ελληνικού πολιτισμού.

2002 μ.Χ. Χρονιά σταθμός στην Ιστορία των δεκαπέντε Ευρωπαϊκών εθνότητων, αφού λαοί με ποικίλες γλώσσες, ξεχωριστά ήθη και έθιμα, κοινωνική οργάνωση και τρόπο ζωής, αποκτούν κοινό νόμισμα σε μια πορεία οικονομικής ενοποίησης και σ' ένα κοινό δρόμο Δημοκρατίας και ελευθερίας με απόλυτο σεβασμό των εθνικών χαρακτηριστικών.

Από την Δραχμή λοιπόν...

του Αττίκ, του Βαμβακάρη, του Τσιτσάνη, της Μελίνας, του Σαββόπουλου, του Ξυλούρη, του Λοίζου, του Γκάτσου, του Παπαδόπουλου, του Αναγνωστάκη, της Αρλέτας,

... στο Ευρώ των αυριανών ευαίσθητων δημιουργών της Ευρώπης του μέλλοντος μας.

Το νέο νόμισμα

Από την 1η Ιανουαρίου το νέο Ευρωπαϊκό νόμισμα μπήκε στη ζωή μας, αν και σε λογιστική μορφή, ενώ από την 1η Ιανουαρίου του 2002 οι Έλληνες πολίτες, μαζί με τους πολίτες των 11 χωρών που συμμετέχουν στην ΟΝΕ, θα αρχίσουν να συναλλάσσονται πλέον κανονικά και σε φυσική μορφή. Η ισοτιμία του νέου νομίσματος που καθορίστηκε είναι 340,750 δρχ. ανά Ευρώ.

Το νόμισμα που κυκλοφόρησε πρώτο στην Ευρωπαϊκή ήπειρο, η δραχμή, αποσύρεται τελευταίο έπειτα απ' όλα τα νομίσματα των υπολοίπων χωρών της ΟΝΕ, οι οποίες χρησιμοποιούν σε λογιστική μορφή το Ευρώ από τον Ιανουάριο του 1999.

Οι Έλληνες λοιπόν είχαν περιθώριο ένα χρόνο να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα που δημιουργεί το ενιαίο νόμισμα.

Μια βασική επίπτωση της ΟΝΕ που την ζούμε όλοι ήδη είναι η μείωση των επιτοκίων. Το χρήμα έγινε φθηνότερο (σε ορισμένες αγορές, βέβαια, ο πληθωρισμός περιόρισε το όφελος για τους καταναλωτές) και ταυτόχρονα, με τη βίαιη αποκλιμάκωση των επιτοκίων, ο τραπεζικές καταθέσεις έπαψαν να έχουν το χαρακτήρα επένδυσης.

Πώς, όμως, θα επιδράσει στην οικονομία, τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές η είσοδος της χώρας στην ΟΝΕ;

Συνοπτικά, το κόστος μεταφοράς κεφαλαίων και των συναλλαγών, καθώς και οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι, θα εκλείψουν. Αυτό ωφελεί τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές και αν συνδυαστεί με μία μακροοικονομική πολιτική εκ μέρους της κυβέρνησης προς την κατεύθυνση των ιδιωτικοποιήσεων και την απελευθέρωση των αγορών, θα ευνοηθούν μεσοπρόθεσμα οι επενδύσεις και θα επιταχυνθεί η ανάπτυξη.

Το Ευρώ θα δημιουργήσει μια ευρύτερη χρηματοοικονομική αγορά, με μεγαλύτερη ποικιλία επενδύσεων σε σχέση με τη σημερινή κατακερματισμένη Ευρωπαϊκή αγορά, ενώ η ένταση του ανταγωνισμού μεταξύ των χρηματοοικονομικών κέντρων θα αποβεί – υπό προϋποθέσεις – προς όφελος των πολιτών. Στα αρνητικά της εντός ΟΝΕ εποχής μπορεί να καταγραφεί το κόστος της μετάβασης, κυρίως στον τεχνολογικό εξοπλισμό.

Κόστος και χρόνο θα απαιτήσει η συλλογή και απόσυρση των παλαιών χαρτονομισμάτων και κερμάτων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στην περίπτωση της Ελλάδας το σύνολο των προς απόσυρση χρημάτων έχει όγκο 750 κυβικά μέτρα και βάρος περίπου 15,700 τόνων. Βασικός, εδώ, είναι ο ρόλος που θα παίξει η Τράπεζα της Ελλάδος.

Η ενιαία νομισματική πολιτική, η οποία ασκείται πλέον από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αναμένεται να συμβάλει στη σταθερότητα των τιμών. Το Ευρώ θα απλουστεύσει σημαντικά τις δημοσιονομικές πράξεις και την οικονομική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τέλος θα ενισχύσει την Ευρωπαϊκή ταυτότητα των πολιτών, ενώ μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την πολιτική ένωση της Ευρώπης.

Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά τη χώρα μας, η κλιμάκωση του ανταγωνισμού μπορεί να οδηγήσει σε μαρασμό τις αδύνατες οικονομικές μονάδες.

ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΚΑΙ ΔΙΠΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Τα εθνικά χαρτονομίσματα και τα κέρματα πρέπει να αποσυρθούν από την κυκλοφορία το αργότερο μέχρι την 1η Ιουλίου του 2002.

Τα κέρματα που κυκλοφορούν στις χώρες μέλη του Ευρώ αυτή τη στιγμή υπολογίζονται σε δέκα δισεκατομμύρια. Μετά την απόσυρσή τους θα ταξινομηθούν, θα αποθηκευτούν και θα τηχθούν ώστε το μέταλλό τους να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή κερμάτων Ευρώ. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς, το μέταλλο που θα εξασφαλισθεί θα καλύψει περίπου το μισό κόστος του μετάλλου των κερμάτων Ευρώ.

Ορισμένα κράτη συζητούν την απόσυρσή τους συντομότερα λόγω των δυσχερειών που θα προκύψουν από τη διατήρηση της διπλής κυκλοφορίας για ένα ολόκληρο εξάμηνο. Στην Ελλάδα η δραχμή θα πάψει να αποτελεί μέσο συναλλαγής στις 28 Φεβρουαρίου 2002.

Τα σοβαρότερα προβλήματα που θα προκύψουν την περίοδο της διπλής κυκλοφορίας είναι η αποθήκευση των νέων νομισμάτων πριν διοχετευθούν στην αγορά και ο προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος που θα χρειαστεί για την απόσυρση των εθνικών νομισμάτων.

Από τις αποφάσεις που θα λάβουν οι κυβερνήσεις θα καθοριστεί και ο ρόλος που θα παίξουν οι τράπεζες, καθώς και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης στη διαδικασία απόσυρσης και αντικατάστασης.

ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΕΡΜΑΤΑ

Από την 1η Ιανουαρίου 2001 κυκλοφόρησαν 7 χαρτονομίσματα Ευρώ διαφορετικών χρωμάτων και μεγεθών, τα οποία αντιστοιχούν σε 5, 10, 50, 100, 200 και 500 Ευρώ. Τα σχέδιά τους συμβολίζουν την αρχιτεκτονική κληρονομιά της Ευρώπης. Κυκλοφόρησαν επίσης και 8 κέρματα Ευρώ που αντιστοιχούν σε 1 και 2 Ευρώ καθώς και σε 1, 2, 5, 10, 20 και 50 Ευρώλεπτα. Κάθε κέρμα θα έχει μια κοινή Ευρωπαϊκή όψη, ενώ στην άλλη όψη κάθε κράτος θα κοσμεί τα κέρματά του με τα δικά του σύμβολα. Ανεξάρτητα από το σύμβολο που στην άλλη όψη τους, όλα τα κέρματα θα μπορούν να χρησιμοποιούνται και στα 12 κράτη-μέλη. Η ένταξη της Ελλάδος στη ζώνη του Ευρώ σηματοδοτεί μια νέα εποχή για τη χώρα μας. Το Ευρώ, το ενιαίο νόμισμα, αποτελεί έναν ισχυρό συνδετικό κρίκο μεταξύ 12 Ευρωπαϊκών χωρών. Είναι το κοινό σύμβολο της προσπάθειάς τους για σταθερότητα, μεγαλύτερη ευημερία και άνοδο του βιοτικού επιπέδου των λαών

τους, καθώς και για τη σθεναρή ενιαία παρουσία τους στην παγκόσμια οικονομία. Η θέσπιση του ενιαίου νομίσματος αποτελεί ένα μεγάλο βήμα στη μακρά διαδικασία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης

Το σύμβολο του Ευρώ είναι το ελληνικό γράμμα έψιλον, Ε, με δύο παράλληλες γραμμές. Το έψιλον παραπέμπει στο πρώτο γράμμα της λέξης "Ευρώπη" και οι δύο παράλληλες γραμμές υποδηλώνουν τη σταθερότητα του Ευρώ. Η επίσημη συντομογραφία του ενιαίου νομίσματος είναι "EUR".

ΕΥΡΩ - ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

ΤΟ ΕΥΡΩ

Η ονομασία «Ευρώ» εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης (15-16 Δεκεμβρίου 1995). Το γραφικό σύμβολο του Ευρώ (€) έχει εμπνευστεί από το ελληνικό γράμμα έψιλον και παραπέμπει στο πρώτο γράμμα της λέξης «Ευρώπη». Οι παράλληλες γραμμές, οι οποίες τέμνουν το €, αντιπροσωπεύουν τη σταθερότητα του ενιαίου-κοινού νομίσματος.

Η διαδικασία επιλογής των κατάλληλων σχεδίων για τα τραπεζογραμμάτια του Ευρώ (€) άρχισε το 1995, όταν το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα, ο πρόδρομος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, επέλεξε δυο θέματα για τις σειρές των τραπεζογραμμάτων του Ευρώ: "Εποχές και ρυθμοί της Ευρώπης" και ένα αφηρημένο, μοντέρνο θέμα.

Το Φεβρουάριο του 1996 προκηρύχθηκε διαγωνισμός σχεδίου, στον οποίο σχεδιαστές τραπεζογραμμάτων που είχαν οριστεί από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κλήθηκαν να σχεδιάσουν μια σειρά επτά τραπεζογραμμάτων (5, 10, 20, 50, 100, 200 και 500 Ευρώ) χρησιμοποιώντας ένα ή και τα δυο από τα παραπάνω θέματα.

Επτά μήνες αργότερα μια ομάδα διακεκριμένων ειδικών σε θέματα μάρκετινγκ, σχεδίου και ιστορίας της τέχνης κατάρτισε κατάλογο με τα πέντε καλύτερα σχέδια στην κατηγορία "Εποχές και ρυθμοί της Ευρώπης" και με τα πέντε καλύτερα αφηρημένα, μοντέρνα σχέδια. Στη συνέχεια δοκιμάστηκε η αντίδραση του κοινού στα σχέδια με έρευνα στην οποία συμμετείχαν δυο χιλιάδες άτομα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Το σχέδιο είναι εμπνευσμένο από το θέμα «Ευρωπαϊκές Εποχές και Τεχνοτροπίες» και αντιπροσωπεύει τους αρχιτεκτονικούς ρυθμούς Επτά περιόδων της Ευρωπαϊκής πολιτισμικής ιστορίας.

- 5 Ευρώ: Κλασσική
- 10 Ευρώ: Ρομανική
- 20 Ευρώ: Γοτθική
- 50 Ευρώ: Αναγέννηση
- 100 Ευρώ: Μπαρόκ και Ροκοκό
 - 200 Ευρώ: Η εποχή της αρχιτεκτονικής του σιδήρου και του γυαλιού.
- 500 Ευρώ: Σύγχρονη αρχιτεκτονική του 20^{ου} αιώνα

Για άτομα με εξασθενημένη όραση υπάρχουν διακριτικά χαρακτηριστικά όπως το μέγεθος και το χρώμα :

- χαρτονόμισμα των 5 Ευρώ: γκρι
- χαρτονόμισμα των 10 Ευρώ: κόκκινο
- χαρτονόμισμα των 20 Ευρώ: μπλε
- χαρτονόμισμα των 50 Ευρώ: πορτοκαλί
- χαρτονόμισμα των 100 Ευρώ: πράσινο
- χαρτονόμισμα των 200 Ευρώ: κίτρινο-καφέ
- χαρτονόμισμα των 500 Ευρώ: μοβ

Η αξία του χαρτονομίσματος θα αναγράφεται καθαρά και ευανάγνωστα και θα υπάρχουν ψηλαφητά στοιχεία στην επιφάνεια για να είναι δυνατός ο διαχωρισμός των ονομασιών.

Από τη στιγμή που τελειοποιήθηκαν τα σχέδια μπορούσε να αρχίσει η μετατροπή τους σε πραγματικά τραπεζογραμμάτια.

Το Δεκέμβριο του 1996 ανακοινώθηκε το τελικό αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Τα προκριθέντα σχέδια είχαν εμπνευστεί από το θέμα "Εποχές και ρυθμοί της Ευρώπης".

Φυσικά, τα τραπεζογραμμάτια πρέπει να είναι κάτι περισσότερο από απλά κομμάτια χαρτιού με καλαίσθητα σχέδια. Για το λόγο αυτό ήταν απαραίτητο να ενσωματωθούν χαρακτηριστικά ασφαλείας τα οποία θα συμβάλουν στην εύκολη αναγνώριση των γνήσιων τραπεζογραμματίων από το κοινό, καθώς και από τους ταμίες στις τράπεζες και τις μηχανές που δέχονται χαρτονομίσματα. Έπρεπε επίσης να διενεργηθούν τεχνικοί έλεγχοι στο μελάνι και στο χαρτί, για παράδειγμα, ώστε να εξασφαλιστούν η ανθεκτικότητα των τραπεζογραμματίων και η ομοιομορφία στην παραγωγή τους.

Την άνοιξη του 1999 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ενέκρινε τις τελικές τεχνικές προδιαγραφές. Όλες οι προπαρασκευαστικές

εργασίες είχαν πια ολοκληρωθεί κι έτσι μπορούσε να ξεκινήσει η εκτύπωση των τραπεζογραμμάτων του Ευρώ.

Στα τραπεζογραμμάτια του Ευρώ απεικονίζονται αρχιτεκτονικοί ρυθμοί που αντιστοιχούν σε επτά περιόδους της Ευρωπαϊκής πολιτισμικής Ιστορίας (κλασικός, ρωμανικός, γοτθικός, αναγεννησιακός, μπαρόκ και ροκοκό, αρχιτεκτονική χάλυβα και ύαλου, μοντέρνα αρχιτεκτονική του 20ού αιώνα), ενώ δίνεται έμφαση σε τρία βασικά αρχιτεκτονικά στοιχεία: παράθυρα, πύλες και γέφυρες.

Τα παράθυρα και οι πύλες στο πρόσθιο μέρος κάθε τραπεζογραμματίου συμβολίζουν το ανοιχτό πνεύμα, καθώς και το πνεύμα συνεργασίας στην Ευρώπη. Επίσης, εμφανίζονται τα δώδεκα αστερία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία συμβολίζουν το δυναμισμό και την αρμονία της σύγχρονης Ευρώπης.

Για να συμπληρωθεί το σχέδιο, στην οπίσθια όψη των τραπεζογραμμάτων απεικονίζεται μια γέφυρα, χαρακτηριστική της αντίστοιχης εποχής της Ευρωπαϊκής πολιτισμικής εξέλιξης. Αυτές οι γέφυρες κυμαίνονται από πρώιμες κατασκευές μέχρι τις

πρωτοποριακές κρεμαστές γέφυρες της σύγχρονης εποχής και συμβολίζουν την επικοινωνία μεταξύ των λαών της Ευρώπης, καθώς και μεταξύ της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου.

Τα οκτώ κέρματα του Ευρώ διαφέρουν σε μέγεθος, βάρος, υλικό, χρώμα και πάχος. Επιπλέον, έχουν ενσωματωθεί ορισμένα καινοτόμα στοιχεία για να διευκολύνουν τους χρήστες, ιδίως τους τυφλούς και τα άτομα με μειωμένη όραση, να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές ονομαστικές αξίες. Για παράδειγμα, το κάθε κέρμα της σειράς έχει διαφορετική στεφάνη.

Νομισματοκοπεία σε ολόκληρη την «Ευρώ-ζώνη» έχουν αναλάβει την παραγωγή των κερμάτων. Χάρη σε ένα αναλυτικό σύστημα διαχείρισης ποιότητας εξασφαλίζεται ότι τα κέρματα του Ευρώ θα μπορούν να συναλλάσσονται σε ολόκληρη την «Ευρώ-ζώνη» και ότι θα πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές για τη χρήση σε αυτόματες μηχανές πώλησης. Προκειμένου να είναι έτοιμα προς κυκλοφορία περίπου 56 δισεκατομμύρια κέρματα του Ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2002, η παραγωγή έπρεπε να ξεκινήσει το Μάιο του 1998.

Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στην παραγωγή των κερμάτων με τις μεγαλύτερες ονομαστικές αξίες (1 και 2 Ευρώ), με στόχο την προστασία έναντι της παραχάραξης. Το εξελιγμένο δίχρωμο σχέδιο τους καθώς και τα γράμματα γύρω από τη στεφάνη ίου κέρματος των 2 Ευρώ καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την παραχάραξη τους.

ΟΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ «ΖΩΝΕΣ»

Η νομισματική ενοποίηση της Ε.Ε. είναι μη ανατρέψιμη, δεδομένου ότι η Συνθήκη δεν προβλέπει ούτε τη δυνατότητα αποχώρησης μιας χώρας-μέλους ούτε τη δυνατότητα υποχρεωτικής απομάκρυνσης της, έστω κι αν δεν τηρεί τους όρους συμμετοχής της (χαμηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, σταθερότητα τιμών κ.λ.π. Στο πλαίσιο αυτό η Ελλάδα, όπως και οι άλλες χώρες-μέλη της «Ευρώ-ζώνης» ακολουθεί την πορεία της νομισματικής ενοποίησης και συμμετέχει σε αυτή, αλλά "χωρίς επιστροφή". Ούτε να αποχωρήσει θα μπορεί, αλλά ούτε και κανείς θα μπορεί να την εκδιώξει, όμως θα πρέπει να τηρεί το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το Σύμφωνο αυτό δεν προβλέπει μόνο τους όρους που πρέπει να τηρεί μια χώρα-μέλος της «Ευρώ-ζώνης», αλλά και τι μέτρα πρέπει να λαμβάνει σε συνεργασία με τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. για να τηρεί τους όρους συμμετοχής της στην «Ευρώ-ζώνη».

Η ένταξη της Ελλάδας στην «Ευρώ-ζώνη» συνεπάγεται συγκεκριμένες υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, στο οποίο αναφέρονται τα επιτεύγματα της ελληνικής οικονομίας και οι στόχοι σε ό,τι αφορά τα μακροοικονομικά δημοσιονομικά μεγέθη. Τέτοιας μορφής Πρόγραμμα (Σταθερότητας και Ανάπτυξης) πρώτη φορά

υποβάλλει η Ελλάδα, δεδομένου ότι έως τώρα υπέβαλλε Πρόγραμμα Σύγκλισης (της ελληνικής οικονομίας προς τις οικονομίες των άλλων χωρών-μελών της Ε.Ε.). Εν τω μεταξύ, η πορεία των επιτοκίων θα πρέπει να συνεχίσει να είναι καθοδική, όπως και εκείνη του δημόσιου ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Το ίδιο ισχύει και για την πορεία του πληθωρισμού σε συνάρτηση με την αντίστοιχη πορεία του πληθωρισμού των άλλων χωρών-μελών υπό το φως των εξελίξεων της τιμής του δολαρίου και των τιμών του πετρελαίου.

Επομένως, "μέσα στη ζώνη" η Ελλάδα, όπως και οι άλλες χώρες-μέλη, θα πρέπει να τηρεί τους κανόνες μιας χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, διαφορετικά θα υπάρξουν συστάσεις και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, θα γίνονται παρακρατήσεις (ως πρόστιμα) από τα κεφάλαια που χορηγούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε.

Στο πλαίσιο αυτό γεννάται ένα βασικό ερώτημα:

Πέραν του ότι η Ελλάδα πρέπει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η ένταξη της στην «Ευρώ-ζώνη», η «ζώνη» αυτή θα ανταποκριθεί στις προσδοκίες της Ελλάδας; Με άλλα λόγια, έχει μέλλον η «Ευρώ-ζώνη», δεδομένου ότι παρόμοιο εγχείρημα επιχειρείται για πρώτη φορά, εάν λάβει κανείς υπόψη του τον αριθμό των χωρών-μελών που συμμετέχουν, τη δύναμη, τη

δυναμικότητα και τη δυναμική των χωρών και του μεγέθους του πληθυσμού (περισσότερα από 300 εκατομμύρια άτομα);

Ωστόσο, πρέπει να αναφερθεί ότι οι απόπειρες νομισματικής ένωσης ήταν συνήθως επιτυχείς για τα δεδομένα κάθε εποχής, ενώ οι όποιες αποτυχίες οφείλονταν σε εξαιρετικά δυσμενείς καταστάσεις, όπως σε πολέμους.

Στην αρχαία εποχή καταγράφονται οι πρώτες ουσιαστικές προσπάθειες επιβολής ενός ενιαίου-κοινού νομίσματος από την αθηναϊκή δημοκρατία και αργότερα στην Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Η Ρώμη έκοβε τα δικά της νομίσματα και επέβαλλε την κυκλοφορία τους στις αποικίες της, απαγορεύοντας παράλληλα τη χρήση ξένων νομισμάτων. Ο Διοκλητιανός (285-305) επέβαλε το δηνάριο και θεωρείται ο πρώτος εμπνευστής ενός "διεθνούς" για την εποχή νομισματικού συστήματος. Αργότερα ο Καρλομάγνος σκέφτηκε να δημιουργήσει μια "ζώνη" ενιαίου νομίσματος, αλλά οι προσπάθειες του δεν καρποφόρησαν, διότι τον πρόλαβε η διχοτόμηση της αυτοκρατορίας του.

Κατά το Μεσαίωνα η Ευρώπη εισέρχεται σε μια νομισματική σύγχυση, αφού κάθε κράτος και κρατίδιο κόβει το δικό του νόμισμα, με αποτέλεσμα να κυκλοφορούν εκατοντάδες νομίσματα. Έτσι, έκτων πραγμάτων εμφανίζεται το επάγγελμα του

αργυραμοιβού, ο οποίος αναγνωρίζει, συναλλάσσεται και ανταλλάσσει νομίσματα.

Όπως ήταν φυσικό, η αναγκαιότητα υιοθέτησης ενός ενιαίου-κοινού νομίσματος γίνεται επιτακτική και η έναρξη υλοποίησης ενός τέτοιου στόχου τοποθετείται το 1524, οπότε ο Κάρολο Κουίντο προωθεί την ενοποίηση των γερμανικών νομισμάτων στη βάση του μάρκου της Κολονίας. Το σχέδιο εγκαταλείφθηκε το 1571.

Καταγράφεται επίσης και η αναφορά του ποιητή Ζαν Στίγκελ (1515-1563), σύμφωνα με την οποία "ένα βάρος, ένα μέτρο, ένα μόνο νόμισμα και όλος ο κόσμος θα γίνει στέρεος". Οι προσπάθειες καθιέρωσης ενός ενιαίου-κοινού νομίσματος συνεχίζονται για λόγους οικονομικούς και εμπορικούς, ακόμα και θρησκευτικούς, όπως στην περίπτωση της Ισπανίας, όπου γύρω στο 1670 υποστηρίζεται ότι πρέπει "σε ένα βασίλειο, το χριστιανικό, να υπάρχει ένα νόμισμα".

Η «δήλωση» όμως του Βικτόρ Ουγκό αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη αναφορά των τελευταίων δύο αιώνων. Μίλησε χαρακτηριστικά για "ένα νόμισμα όλης της ηπείρου που θα έχει βάση το Ευρωπαϊκό κεφάλαιο και κινητήρια δύναμη τη δραστηριότητα διακοσίων εκατομμυρίων ανθρώπων".

Στη συνέχεια έρχεται η σειρά του Ναπολέοντα Γ, ο οποίος συνδυάζει την αναγκαιότητα νομισματικής ένωσης με το άνοιγμα της Γαλλίας στον ελεύθερο εμπορικό ανταγωνισμό.

Στους νεότερους χρόνους καταγράφονται από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών οι εξής προσπάθειες νομισματικής ενοποίησης:

1. Του Βελγίου - Λουξεμβούργου, η οποία διατηρήθηκε επί εβδομήντα έτη. Μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο οι δύο χώρες συμφώνησαν στη μεταξύ τους κυκλοφορία των νομισμάτων τους. Η συμφωνία τηρείται ακόμα και σήμερα παράλληλα με την ένταξη τους στην «Ευρώ-ζώνη». 2. Επιτυχής επίσης αποδείχτηκε και η "γερμανική ζώνη". Τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα κυκλοφορούσαν στα γερμανικά κρατίδια διαφορετικά μεταλλικά νομίσματα, τα οποία διέφεραν μεταξύ τους ως προς το βάρος και την ονομαστική τους αξία, γεγονός που αποτελούσε τροχοπέδη στην οικονομική ανάπτυξη και στο εμπόριο των κρατιδίων. Το 1834 τα γερμανικά κρατίδια προχώρησαν στη δημιουργία

τελωνειακής ένωσης και συμφωνήθηκε να εναρμονίσουν τα νομισματικά τους συστήματα, αλλά και να τυποποιήσουν τα μεταλλικά νομίσματα. Το 1837 υπογράφηκε η λεγόμενη Συνθήκη του Μονάχου, η οποία προέβλεπε την αποδοχή εκ μέρους ενός κρατιδίου των νομισμάτων άλλου, ανεξάρτητα του τόπου κοπής τους. Ένα έτος μετά, το 1838, τα κρατίδια υπέγραψαν το Νομισματικό Κανόνα της Δρέσδης σύμφωνα με τον οποίο καθορίστηκαν κοινές προδιαγραφές κοπής κερμάτων με προκαθορισμένη περιεκτικότητα σε μέταλλα. Αργότερα, το 1871, υιοθετήθηκε η εισαγωγή του μάρκου ως νομισματικής μονάδας

3. Η "ιταλική ζώνη" δημιουργήθηκε το 1861. Έως τότε χρησιμοποιούνταν στα ιταλικά κρατίδια δεκάδες νομίσματα (περίπου ενενήντα). Η ενοποίηση της Ιταλίας το 1861 επέφερε τη νομισματική ενοποίηση και το 1862 εισήχθη η λιρέτα σε όλη την ιταλική επικράτεια, με αξία ίση με το φράγκο Γαλλίας.

4. Η "σκανδιναβική ζώνη" δημιουργήθηκε το 1872. Προηγουμένως κυκλοφορούσαν τα κέρματα της Σουηδίας και της Νορβηγίας μεταξύ των δύο αυτών χωρών. Ουσιαστικά η συμφωνία για τη "σκανδιναβική ζώνη" αφορούσε τη Σουηδία και τη Δανία, διότι η Νορβηγία θεώρησε ότι η συμμετοχή της θα οδηγούσε και σε περαιτέρω πολιτική συνεργασία. Έτσι κι αλλιώς η "σκανδιναβική ζώνη" δεν εδραιώθηκε, διότι υπήρξαν μεταξύ των

χωρών αυτών μεγάλες αποκλίσεις στον πληθωρισμό και στην προσφορά χρήματος. Η διάλυση της "ζώνης" επήλθε το 1915.

5. Η "γαλλική ζώνη" ή "ζώνη γαλλικού φράγκου" προήλθε από την απόφαση της Γαλλίας, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, το 1945, να δημιουργήσει ένα ενιαίο νομισματικό σύστημα στις αποικίες της στην Αφρική. Σύντομα κυκλοφορεί σαν διαφορετικά νομίσματα στη Δυτική και στην Κεντρική Αφρική και από το 1960 δεν υπήρξε συνέχεια.

6. Η "βρετανική ζώνη" αφορούσε την προσπάθεια της Βρετανίας να καθιερώσει ενιαίο νόμισμα στις χώρες της Ανατολικής Αφρικής, η οποία αποδείχθηκε ανεπιτυχής, όπως και παρόμοια προσπάθεια που έγινε από τη Βρετανία για τη δημιουργία μιας "ζώνης" στις χώρες της Ανατολικής Καραϊβικής.

Τέλος, καταγράφονται και άλλες νομισματικές ενώσεις μεταξύ χωρών οι οποίες χαρακτηρίζονται από το γεγονός ότι κάποια κρατίδια υιοθετούν το νόμισμα μιας μεγαλύτερης χώρας. Έτσι, το Μονακό και η Ανδόρα υιοθέτησαν το νόμισμα της Γαλλίας (γαλλικό φράγκο), το Βατικανό και ο Άγιος Μαρίνος της Ιταλίας (ιταλική λιρέτα) και το Λιχτενστάιν της Ελβετίας (ελβετικό φράγκο).

Στον κοινοτικό χώρο (αρχικά ΕΟΚ και τώρα Ε.Ε.) δεν ευοδώθηκαν οι πρώτες προσπάθειες για τη δημιουργία ενός καταρχήν Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος (ΕΝΣ). Το 1969 στο

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Χάγης επικυρώθηκε η δημιουργία ενός παρόμοιου συστήματος, αλλά η κατάρρευση του συστήματος Bretton Woods, η πρώτη πετρελαϊκή κρίση και οι επιπτώσεις της στην εκ των πραγμάτων απόκλιση των νομισματικών και οικονομικών πολιτικών των χωρών-μελών επιβράδυναν την πρόοδο προς την ένωση αυτή. Το 1979 η διαδικασία της νομισματικής συνεργασίας τέθηκε σε νέες βάσεις με την καθιέρωση του ΕΝΣ και τη δημιουργία του ΕΓΥ. Το 1985 με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη η πορεία προς την οικονομική και νομισματική ένωση προωθήθηκε ακόμα περισσότερο. Στη συνέχεια έγιναν περισσότερα βήματα προς την κατεύθυνση των κοινών οικονομικών πολιτικών των χωρών-μελών, προωθήθηκε η απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων, ελήφθησαν οι σχετικές αποφάσεις στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια του Μάαστριχτ και του Άμστερνταμ και σήμερα μπορούμε να μιλάμε για ενιαία οικονομική και νομισματική ένωση και για ένα ενιαίο-κοινό νόμισμα, το Ευρώ.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Η εισαγωγή του Ευρώ θα επιφέρει ριζικές αλλαγές στους διοικητικούς οργανισμούς. Για τον λόγο αυτό, στις περισσότερες χώρες που αποτελούν μέρος της Ε.Ε. οι κυβερνήσεις έχουν ξεκινήσει μια σειρά δράσεων για να εξασφαλίσουν την σωστή προετοιμασία των δημοσίων διοικήσεων για την αντιμετώπιση των αλλαγών μέχρι την προβλεπόμενη ημερομηνία.

Εκτός αυτού, αναμένεται ότι η μετάβαση από τα εθνικά νομίσματα στο Ευρώ θα είναι σε όλα τα επίπεδα όσο το δυνατόν λιγότερο προβληματική. Για την επίτευξη του στόχου αυτού ξεχωρίζουν οι ακόλουθες λειτουργίες:

Πρώτιστα η χρήση του Ευρώ μεταξύ των διαφόρων οικονομικών φορέων κατά την μεταβατική περίοδο αποφεύγοντας τα κενά πληροφόρησης. Ενημέρωση και παροχή συμβουλών στο κοινωνικό σύνολο σχετικά με τις δυνατότητες που παρέχονται από

τους δημόσιους οργανισμούς για τη χρήση του Ευρώ και Συντονισμός των προσπάθειών των κοινωνικών φορέων για την προσαρμογή στο ενιαίο νόμισμα.

Λόγω των ριζικών αλλαγών που επιφέρει η εισαγωγή του Ευρώ στην κοινωνία, ο ρόλος των δημόσιων διοικήσεων είναι παραπάνω από σημαντικός, δεδομένου του γεγονότος ότι βρίσκονται κοντά στους πολίτες. Για το λόγο αυτό, η επιτυχής προσαρμογή στο Ευρώ θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από το αν η κοινωνία γενικά θα μπορέσει να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα που προσφέρει το ενιαίο νόμισμα.

Μπορούμε να θεωρήσουμε τους ακόλουθους ως τους τομείς που κυρίως επηρεάζονται στο πλαίσιο των Δημοσίων Διοικήσεων:

- Συστήματα μηχανοργάνωσης
- Οικονομικός τομέας
- Τομέας επικοινωνίας και προώθησης
- Τομέας Ανθρωπίνων Πόρων
- Συμβόλαια

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Ο τομέας της πληροφορικής θα είναι εκείνος που θα επηρεαστεί περισσότερο από την διαδικασία εισαγωγής του κοινού νομίσματος, αφού αυτή επιβάλλει την ανάγκη προσαρμογής όλων των συστημάτων έτσι ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις καινούργιες απαιτήσεις που το Ευρώ επιβάλλει, όπως: διαχείριση των δεκαδικών, στρογγυλοποίηση, μετατροπή των ποσών, κ.λ.π.

Μπορούμε να διακρίνουμε δύο είδη επιπτώσεων στα συστήματα πληροφορικής:

1. εκείνες που προκύπτουν κατά την διάρκεια της περιόδου μετάβασης (από την 1η Ιανουαρίου 1999 έως την 31η Δεκεμβρίου 2001) και που σχετίζονται κυρίως με θέματα διαχείρισης ποσών (χρήση δεκαδικών ψηφίων, στρογγυλοποίηση και ύπαρξη δύο νομισμάτων) και με την μετατροπή των εθνικών νομισμάτων σε Ευρώ.

2. εκείνες που αποτελούν λειτουργικές αναθεωρήσεις και τις οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίσουν οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, δηλαδή, ότι έχει σχέση με έγγραφα (μισθολόγια, συμβόλαια,

αποδείξεις, φόρμες, λογιστικά βιβλία κ.λ.π.) και την επικοινωνία με τους οικονομικούς και άλλους φορείς.

Ως μεταβλητές που επηρεάζουν την μεταμόρφωση των συστημάτων πληροφορικής που θα προκληθεί από την άφιξη του Ευρώ μπορούμε να βρούμε:

Την πολυπλοκότητα και την ποιότητα των συστημάτων

Την διαθεσιμότητα των μέσων επίτευξης, εσωτερικών και εξωτερικών, που θα αντιμετωπίσουν τις αλλαγές, χωρίς να ξεχνάμε ότι καθώς ο χρόνος μειώνεται έχουμε μικρότερο περιθώριο απόδοσης και το κόστος προσαρμογής θα είναι μεγαλύτερο.

Η ύπαρξη προγραμμάτων προορισμένων για προκαθορισμένες προδιαγραφές και σταθερές εφαρμογές. Θα πρέπει να αξιολογηθεί ο βαθμός προσαρμογής των ήδη υπαρχόντων προγραμμάτων και να ελεγχθεί αν θα χρειαστούν ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα ή αν η αγορά τυποποιημένων προγραμμάτων είναι επαρκής

Τα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσουν οι υπεύθυνοι μηχανοργάνωσης των Τοπικών Διοικήσεων είναι μεταξύ άλλων τα

εξής:

- ή μετατροπή των ήδη υπαρχόντων δεδομένων
- η προσαρμογή των διασυνδεδειγμένων διατάξεων μεταξύ των εφαρμογών τόσο των εσωτερικών (για παράδειγμα μισθολογία-

λογιστικά) όσο και των εξωτερικών (ανταλλαγή δεδομένων με οικονομικούς φορείς).

Οι τροποποιήσεις που θα πρέπει να γίνουν στην δομή των δεδομένων.

Οι αλλαγές στον τρόπο που παρουσιάζονται τα δεδομένα στην οθόνη καθώς και στις έντυπες αναφορές.

Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι κατά την διάρκεια της περιόδου μετάβασης όπου η χρήση του Ευρώ θα είναι προαιρετική, οι τοπικές Αυτοδιοικήσεις θα πρέπει να είναι προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν τις πληρωμές εκείνες που σύμφωνα με το νόμο θα μπορούν να γίνουν σε Ευρώ. Είναι απαραίτητες μόνο οι τροποποιήσεις που θα επιτρέπουν πιστώσεις και χρεώσεις σε Ευρώ όπως επίσης και στα εθνικά νομίσματα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο οικονομικός τομέας των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων είναι ο τομέας που πιθανότατα θα επηρεαστεί περισσότερο από την εισαγωγή του Ευρώ λόγω της φύσεως των δραστηριοτήτων του.

Για το λόγο αυτό, θα επισημάνουμε ορισμένες παραμέτρους της οικονομικής διαχείρισης ενός τοπικού φορέα οι οποίες θα επηρεαστούν από την άφιξη του Ευρώ:

- Σχεδιασμός προγραμματισμός και αξιολόγηση
- Δημόσιες Χρηματοδοτήσεις
- Παρεμβάσεις
- Δημόσιο Χρέος

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι τομείς που θα επηρεαστούν θα είναι εκείνοι που σχετίζονται με τους προϋπολογισμούς: εκπόνηση, πρόβλεψη κ.τ.λ. Η προετοιμασία των προϋπολογισμών για το 2002 θα πρέπει ήδη να γίνει σε Ευρώ.

- Έλεγχος εισοδημάτων: μεταφορά κεφαλαίων, κ.τ.λ.
- Έλεγχος των δαπανών: ύπαρξη οφειλών, επενδύσεις κ.τ.λ.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Ο τομέας των Δημοσίων χρηματοδοτήσεων θα επηρεαστεί ιδιαίτερα από την εισαγωγή του Ευρώ αφού οι νομισματικές αγορές και οι κεφαλαιαγορές θα μπορούν να χρησιμοποιούν το Ευρώ από την 1η Ιανουαρίου του 1999.

Πριν από την χρονική αυτή στιγμή, οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζονται ποσά σε Ευρώ από την αρχή της μεταβατικής περιόδου παρά το γεγονός ότι οι λογιστικές πράξεις θα εκφράζονται στα εθνικά τους νομίσματα. Παρόλα αυτά οι επιπτώσεις στις Δημόσιες Χρηματοδοτήσεις δεν θα εξαρτηθούν

τόσο από την λειτουργική προσαρμογή όσο από την αλλαγή στρατηγικής του περιβάλλοντος.

Έτσι, με την άφιξη του Ευρώ, θα αυξηθούν οι δυνατότητες διαχείρισης των Δημοσίων Χρηματοδοτήσεων λόγω των ακόλουθων παραγόντων:

Χαμηλότερα επιτόκια και κατά συνέπεια το κόστος της χρηματοδότησης θα είναι χαμηλότερο.

Απαλοιφή των αυξομειώσεων των ισοτιμιών η οποία θα μεταφερθεί στην ευρύτερη οικονομική αγορά και θα έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη περισσότερων επενδυτών οι οποίοι θα προκαλέσουν την αύξηση του ανταγωνισμού.

Όλα τα παραπάνω θα έχουν ως αποτέλεσμα χαμηλότερο χρηματοδοτικό κόστος για τις Δημόσιες Αυτοδιοικήσεις.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Εδώ αναφερόμαστε στον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης από πλευράς νομιμότητας και αποτελεσματικότητας, και στον έλεγχο των τοπικών δημόσιων φορέων. Οι λογιστικές πράξεις θα πρέπει να γίνονται σε Ευρώ από την 1η Ιανουαρίου του 2002 το αργότερο. Παρόλο που προβλέπεται ότι τα τιμολόγια θα εκδίδονται σε Ευρώ πριν από αυτή την ημερομηνία αφού η εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος θα έχει επιπτώσεις στα λογιστικά συστήματα από την αρχή της περιόδου μετάβασης.

Για τον λόγο αυτό, παρόλο που οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις δεν έχουν ακόμα την υποχρέωση να χρησιμοποιούν το Ευρώ, θα πρέπει να είναι προετοιμασμένες να διευκολύνουν την έκδοση αποδείξεων στο νέο νόμισμα.

Οι λεπτομέρειες που θα πρέπει να ρυθμιστούν κατά την διάρκεια της περιόδου μετάβασης είναι οι εξής:

- Σε ποιο νόμισμα θα γίνονται οι λογιστικές πράξεις.
 - Η συμπλήρωση των λογιστικών εγγράφων
 - Το νόμισμα στο οποίο θα εκφράζονται οι λογιστικές πληροφορίες
- Οι οδηγίες για τον υπολογισμό των διαφορών που θα προκύπτουν από την στρογγυλοποίηση οι οποίες θα συναντώνται:
- Την επισημοποίηση των συμβολαίων σε Ευρώ
 - Την διατήρηση των τραπεζικών λογαριασμών σε Ευρώ
 - Την μετονομασία των χρεογραμμάτων σε Ευρώ.

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

Το Δημόσιο Χρέος εκδίδεται από τα Υπουργεία Οικονομικών των κρατών. Στο Συμβούλιο της Μαδρίτης το 1995 αποφασίστηκε ότι ο Δημόσιος τομέας θα εκφράζει σε Ευρώ τα χρέη που θα προκύψουν από την 1η Ιανουαρίου του 1999 και που θα λήξουν την 31η Δεκεμβρίου του 2001. Έτσι οι αγορές στις οποίες το δημόσιο χρέος διαπραγματεύεται έχουν τροποποιηθεί τόσο σε ότι αφορά τον εθνικό τους χαρακτήρα όσο και στον πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με το χρέος με την εφαρμογή των δύο κοινοτικών αρχών:

1. Αρχή της μη οικονομικής συνυπευθυνότητας
2. Αρχή της μη νομισματικής χρηματοδότησης των δημοσίων ελλειμμάτων

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ένα από τα στοιχεία που εξηγούν το κόστος του δημοσίου χρέους καθώς η αποδοτικότητα του χρέους εξαρτάται από τον πιστωτικό κίνδυνο του χορηγού.

Επί του παρόντος, τα όρια ελλείμματος και χρέους που επιβάλλουν τα κριτήρια σύγκλισης και τα οποία επιχειρεί να διατηρήσει το Διεθνές Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, (η διαδικασία της ΟΝΕ έχει ξεκινήσει) έχουν μειώσει τον ρυθμό έκδοσης Δημοσίων Χρεών.

Μιλώντας για την σχέση του Ευρώ με το Δημόσιο χρέος, δεν μπορούμε να ξεχάσουμε το θέμα της μετατροπής του δημοσίου χρέους στο κοινό νόμισμα η οποία θα γίνει με τον ακόλουθο τρόπο:

Όλες οι εκδόσεις Δημοσίου Χρέους των συμμετεχόντων κρατών θα εκτελούνται σε Ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 1999 διεξάγοντας την διαδικασία αυτή σύμφωνα με τις ρυθμιστικές αρχές που η κάθε χώρα έχει αποφασίσει ελεύθερα.

Το ήδη υπάρχον χρέος έως την 1η Ιανουαρίου 1999 μετατράπηκε σε Ευρώ αλλά τα κύρια χαρακτηριστικά του διατηρήθηκαν, εκτός από την ονομασία η οποία τώρα γίνεται σε Ευρώ.

Η μετονομασία των Χρεών και των άλλων σχετικών λειτουργιών θα προκαλέσουν διαφορές στην στρογγυλοποίηση του συστήματος μετατροπής. Οι διαφορές αυτές που θα προκύψουν από την στρογγυλοποίηση θα θεωρηθούν μη προϋπολογιστικές.

ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ

Οι Δημόσιοι Οργανισμοί έχουν επιφορτιστεί με το έργο της καθοδήγησης της διαδικασίας εισαγωγής του Ευρώ, και για το λόγο αυτό θα πρέπει να μεταδώσουν στους διάφορους κοινωνικούς φορείς την αίσθηση ασφάλειας για την διεξαγωγή της διαδικασίας αυτής σύμφωνα με νομικά κατοχυρωμένους κανόνες.

Κατά τον σχεδιασμό των δράσεων πληροφόρησης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός θα υπάρχουν διάφορα στάδια λόγω του χαρακτήρα της διαδικασίας υλοποίησης που απαιτεί μακροχρόνιες διαδικασίες. Για το λόγο αυτό, οι ανάγκες πληροφόρησης σε κάθε στάδιο θα είναι διαφορετικές. Επομένως, θα ήταν ιδανική μια πολιτική πληροφόρησης η οποία θα λαμβάνει υπόψη την συγκεκριμένη φάση προσαρμογής στην οποία βρίσκεται η κοινωνία.

Ξεκινώντας από την βάση αυτή, και με σκοπό την διευκόλυνση της μετάβασης του πληθυσμού και της επιχειρηματικής κοινότητας στο Ευρώ, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την ακόλουθη διαδικασία:

1. Διαφήμιση των φορέων ώστε οι δράσεις που αναλαμβάνουν οι δημόσιοι οργανισμοί για την προώθηση του Ευρώ να γίνουν γνωστές. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την δημιουργία και διαφήμιση μίας τηλεφωνικής γραμμής για το Ευρώ η οποία θα

απευθύνεται σε διάφορες ομάδες, ή με την δημιουργία ιστοσελίδων με δυνατότητα επικοινωνίας όπου οι πολίτες θα μπορούν να εκφράζουν τις αμφιβολίες τους.

2. Ενημέρωση και γνωμοδότηση σε επιχειρηματικές πρωτοβουλίες μέσω συναντήσεων με συλλόγους και εμπόρους, πρωτοβουλίες τοπικής ανάπτυξης, κ.τ.λ.

Ιδιαίτερη προσοχή στον πολίτη, ο οποίος θα πρέπει να αποτελέσει τον στόχο μέγιστης προτεραιότητας των Τοπικών Αρχών. Ενδιαφέρουσα θα ήταν η προοπτική δημιουργίας ενός περιπτέρου στο οποίο οι πολίτες θα μπορούν να πληροφορηθούν και να πάρουν συμβουλές σχετικά με τη χρήση του Ευρώ και μέσω του οποίου θα διαδοθεί η ιδέα ότι το Ευρώ είναι ένα βασικό στοιχείο για μια ενωμένη Ευρώπη. Στο περίπτερο αυτό θα μπορούσαν επίσης να διεξαχθούν επιμορφωτικές δραστηριότητες σχετικά με το Ευρώ και τους μαθητές για την εξοικείωση τους. Το ίδιο θα πρέπει να γίνει και με άλλες κοινωνικές ομάδες, οι οποίες πιθανόν να αντιμετωπίσουν δυσκολίες προσαρμογής στην αλλαγή.

Πρώθηση και τοπική ανάπτυξη:, αναφερόμαστε εδώ στην οργάνωση και συμμετοχή σε εκθέσεις, και συνέδρια. Στις εκδηλώσεις αυτές, οι Τοπικές Αρχές θα πρέπει να επιχειρήσουν να συμπεριλάβουν αναφορές στην διαδικασία αλλαγής που επιφέρει το Ευρώ σε σχέση με κάθε εξεταζόμενο τομέα.

ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ

Ο τομέας του Ανθρωπίνων Πόρων θα επηρεαστεί από την εισαγωγή του Ευρώ κυρίως σε ότι αφορά την εκπαίδευση του προσωπικού. Η εκπαίδευση αυτή θα είναι ένας σημαντικός παράγων κατά την φάση αντιμετώπισης των αλλαγών, είτε λειτουργικών είτε δομικών, που θα προκαλέσει η εμφάνιση του Ευρώ.

Κατά την φάση κατάρτισης του σχεδίου, οι Τοπικοί Φορείς θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στους εργαζόμενους εκείνους που έρχονται σε επαφή με το κοινό και εκείνους που ενεργοποιούνται στον Οικονομικό Τομέα.

Κατά κανόνα, τα σχέδια θα πρέπει να διεξάγονται έτσι ώστε να:

Εξασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι που επηρεάζονται περισσότερο από την εισαγωγή του Ευρώ θα είναι πλήρως ενημερωμένοι σχετικά με τις ιδιαιτερότητες που το χαρακτηρίζουν και

Να επιτρέπουν στους εργαζόμενους να γνωρίζουν ποιες θα είναι οι επιπτώσεις του Ευρώ στη άσκηση των καθηκόντων τους και την εν γένει λειτουργία του φορέα στον οποίο εργάζονται.

Επομένως αναμένεται ότι το προσωπικό των Τοπικών Φορέων θα γνωρίζει όλα όσα σχετίζονται με τις αλλαγές που θα φέρει το Ευρώ στους ακόλουθους τομείς:

Διοίκηση και διαχείριση μισθών: οι επιπτώσεις του Ευρώ θα παρατηρηθούν σε ότι έχει σχέση με τις αποδείξεις μισθοδοσίας, την επεξεργασία των υπερωριών, την διαχείριση προπληρωμών των μισθών και άλλων εξόδων, τον υπολογισμό των μισθών, την εφαρμογή δημοσιονομικών κρατήσεων, κ.τ.λ.

Συλλογική διαπραγμάτευση: για το σημείο αυτό θα ήταν σκόπιμος ο έλεγχος των οικονομικών όρων, όπως της αναθεώρησης των μισθών, των οικονομικών προνομίων (επιδόματα και συντάξεις) κ.τ.λ.

Κοινωνική ασφάλιση, διαχείριση της κοινωνικής ασφάλισης κ.τ.λ. : αφού όλες οι διαδικασίες που σχετίζονται με την φορολογία, για παράδειγμα οι υπολογισμοί των παρακρατήσεων και η παρουσίαση των φορολογικών δηλώσεων θα τροποποιηθούν σε ότι αφορά τις νομισματικές παραμέτρους τους.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Από την 1η Ιανουαρίου του 1999 τα συμβόλαια θα συνάπτονται τόσο στα εθνικά νομίσματα όσο και σε Ευρώ. Πριν από αυτό, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η εισαγωγή του Ευρώ δεν θα επηρεάσει με κανένα τρόπο την διάρκεια των συμβολαίων, δηλαδή εξασφαλίζεται η Αρχή Συνέχισης των Συμβολαίων.

Από την 1η Ιανουαρίου του 2002 θα πρέπει όλα τα συμβόλαια να συνάπτονται σε Ευρώ, και εκείνα που έχουν συναφθεί σε εθνικά νομίσματα θα πρέπει αυτομάτως να μετατραπούν. Επομένως, τα συμβόλαια που ήδη υπάρχουν θα πρέπει να ελεγχθούν για τον εντοπισμό τυχόν προβλημάτων, για παράδειγμα μοναδικές τιμές ή τιμές που να εκφράζουν χαμηλά ποσά. Πριν από την επίλυση των ζητημάτων αυτών θα πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την μείωση των επιπτώσεων της μετατροπής. Αυτό μπορεί να γίνει με την ενσωμάτωση όρων στα συμβόλαια που θα εξασφαλίζουν την αποφυγή επιπλοκών.

Σχετικά με τα προβλήματα που προκύπτουν στα συμβόλαια που εμπίπτουν στους κανονισμούς χωρών που δεν ανήκουν στην Ε.Ε. αλλά που επηρεάζουν νομίσματα που θα αντικατασταθούν από το Ευρώ, η κοινοτική νομοθεσία δεν είναι αρμόδια για την επίλυση των προβλημάτων αυτών αφού πρόκειται για κράτη που δεν ανήκουν στην Ένωση, Σύμφωνα με τη νομοθεσία, τα δικαστήρια εκτός της Ε.Ε. θα πρέπει να ερμηνεύουν ότι έχει σχέση με το Ευρώ σύμφωνα με την νομοθεσία που το καθορίζει, στην προκειμένη περίπτωση την κοινοτική νομοθεσία. Για το λόγο αυτό, ορισμένες χώρες εκτός της Ε.Ε. έχουν λάβει νομοθετικά μέτρα σχετικά με την συνέχιση των συμβολαίων.

Στο επίπεδο της Δημόσιας Διοίκησης και σε σχέση με τα συμβόλαια, η άφιξη του Ευρώ επηρεάζει θέματα όπως:

- Διαχείριση και έλεγχος του κόστους
- Αποζημιώσεις
- Επιχορηγήσεις
- Συμβόλαια
- Αγορές (παραγγελίες και επαφές με προμηθευτές)

Ως συγκεκριμένα παραδείγματα επιπτώσεων του Ευρώ σε θέματα που σχετίζονται με τα συμβόλαια μπορούμε να αναφέρουμε τα εξής:

Κατά την προετοιμασία και έκδοση των τιμολογίων, αποδείξεων και των παραγγελιών κ.τ.λ. τα ποσά σε Ευρώ θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται πληροφοριακά κατά την διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Επίσης είναι απαραίτητη η τροποποίηση των αρχείων και των βάσεων δεδομένων που περιέχουν ποσά.

Φόροι, κυρώσεις, ασφάλιστρα και άλλες οικονομικές έννοιες, θα πρέπει να συνοδεύονται από την ισοτιμία τους σε Ευρώ.

Δασμοί και κόστος σε ποσά που εκφράζονται σε εθνικό νόμισμα θα πρέπει να αναφέρονται και σε Ευρώ. Είναι απαραίτητη η πρόβλεψη των συνεπειών της στρογγυλοποίησης, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για μικρές μονάδες, αφού στην περίπτωση αυτή οι

επιπτώσεις θα είναι μεγαλύτερες και μπορεί να απαιτηθεί η αλλαγή της μονάδας που χρησιμοποιείται ως βάση για τους υπολογισμούς.

Αν υπάρχουν όροι που επιβάλλουν την εισαγωγή του Ευρώ ως βασική τροποποίηση των όρων ενός συμβολαίου, τότε θα πρέπει να αναλυθούν αφού θα μπορούσαν να αποτελέσουν αιτία αναθεώρησης των οικονομικών ισορροπιών του συμβολαίου ή ακόμα αιτία λήξης του συμβολαίου.

Θα είναι απαραίτητο να εξασφαλισθεί ότι ένα συμβόλαιο περιέχει διευκρινιστικές πληροφορίες για το Ευρώ στα τμήματα που αναφέρονται στις σχέσεις των συμβαλλομένων.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ

Ο γεωργικός τομέας στην Ευρώπη έχει υποστεί πολλαπλές αλλαγές τα τελευταία δύο χρόνια εξαιτίας δύο συγκεκριμένων γεγονότων:

1. Τις συμφωνίες που επιτεύχθηκαν στην Ουρουγουάη.
2. Την αναδιάρθρωση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής

Προβλέπεται ότι η υιοθέτηση του Ευρώ θα ενισχύσει τα αποτελέσματα της τάσης για την απελευθέρωση των αγορών και θα αυξάνει τον ανταγωνισμό μεταξύ των χωρών. Επιπλέον θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η μελλοντική διεύρυνση προς τις χώρες της ανατολής, των οποίων οι οικονομίες είναι κατά μεγάλο ποσοστό γεωργικές.

Επίσης υπάρχει η μακροπρόθεσμη πιθανότητα τερματισμού των επιχορηγήσεων. Ακόμα όμως και αν συνεχιστεί, η διεύρυνση της Ε.Ε. προς τις χώρες της Ανατολής θα προκαλέσει ανακατανομή των επιχορηγήσεων αυτών.

Ο πιο ανταγωνιστικός τομέας της γεωργίας που είναι τα φρούτα θα ενισχυθεί από πλευράς εξαγωγών με την ενοποίηση των τιμών

που θα προκύψει από το κοινό νόμισμα. Από την άλλη μεριά, οι τομείς που παραδοσιακά έκαναν λιγότερες εξαγωγές και κατευθύνονταν κυρίως στην εσωτερική αγορά, θα υποστούν τις συνέπειες του ανταγωνισμού στα πλαίσια της ΟΝΕ. Έτσι, θα υποχρεωθούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα τους και να ελέγχουν το κόστος τους.

Προβλέπεται επίσης ότι θα υπάρξει μια τάση εγκατάλειψης του τομέα παραγωγής φρούτων και λαχανικών ο οποίος δεν είναι επικερδής και μια σταδιακή έναρξη εξειδίκευσης των προϊόντων στα οποία υπάρχουν πλεονεκτήματα έναντι των νέων ανταγωνιστών. Για να είναι αυτό δυνατό, θα είναι απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός των παραγωγικών υποδομών που θα επιτρέψει την εξειδίκευση αυτή.

Αγρότες: Ως επαγγελματική τάξη θα επηρεαστούν από την εισαγωγή του Ευρώ. Οι αγρότες πληρώνονται τώρα (επιδοτήσεις, ενισχύσεις) με βάση δύο κανόνες. Ο ένας είναι η λεγόμενη «γενεσιουργός αιτία»: Με απλά λόγια αυτό σημαίνει ότι πληρώνονται με βάση την ισοτιμία της δραχμής ως προς το Ευρώ, σε προκαθορισμένες ημερομηνίες. Ο δεύτερος είναι ακριβώς οι

προκαθορισμένες ημερομηνίες. Για παράδειγμα, για τα σιτηρά πληρώνονται με βάση την ισοτιμία την 1η Ιουλίου, για τα καπνά την 1η Ιανουαρίου και την 1η Αυγούστου και για το ελαιόλαδο την 1η Νοεμβρίου. Όμως από την 1/1/2001 οι αγρότες θα πληρώνονται με βάση την ισοτιμία των 340,750 δρχ./ Ευρώ (1 Ευρώ=340,750 δρχ.). Κατά συνέπεια, οι αγρότες θα γνωρίζουν εκ των προτέρων πόσα θα εισπράξουν, εφόσον φυσικά ξέρουν τις παραχθείσες ποσότητες ενίσχυσης.

ΑΛΙΕΙΑ

Ο τομέας της αλιείας έχει μόλις εκπληρώσει μια προσπάθεια αναδόμησης και επί του παρόντος αντιμετωπίζει μια σημαντική πρόκληση λόγω της αυξημένης παραγωγικότητας και της πίεσης του ανταγωνισμού.

Λόγω της έλλειψης αλιευτικών πόρων στην Ε.Ε. και τις υπάρχουσες δυσκολίες πρόσβασης σε αλιευτικά αποθέματα άλλων χωρών, έχει προκληθεί μια σταδιακή μείωση της δραστηριότητας στον τομέα αυτό.

Δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι η άφιξη του Ευρώ θα προκαλέσει μεγάλες αλλαγές στην Ευρωπαϊκή αλιεία. Ο τομέας αυτός θα επηρεαστεί σε λογικό βαθμό από την μεγαλύτερη σταθερότητα, την απαλοιφή των διακυμάνσεων των ισοτιμιών καθώς και από την μείωση του κόστους. Όλοι αυτοί οι παράγοντες προβλέπεται ότι θα ενισχύσουν τον ανταγωνισμό.

Η καθιέρωση του Ευρώ θα προκαλέσει μεγαλύτερη σύγκλιση των Ευρωπαϊκών οικονομιών. Πριν από αυτό όμως, οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό θα μπορούν να αναπτύξουν περισσότερες συνεργασίες με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες ώστε να είναι ευκολότερη η αντιμετώπιση προβλημάτων όπως η αναδιοργάνωση του τομέα ή ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός.

Σε γενικές γραμμές η άφιξη του Ευρώ θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί από τον τομέα της αλιείας για την επίτευξη της καλύτερης δυνατής λειτουργίας της αγοράς μέσω:

- Την προώθηση της ποιότητας των προϊόντων
- Την διαρκή εκμετάλλευση των πόρων
- Την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Οι επιπτώσεις της άφιξης του Ευρώ στον κατασκευαστικό τομέα θα κριθούν σε μεγάλο βαθμό από τα χαρακτηριστικά του τομέα αυτού:

- Περιορισμένη εξαγωγική δραστηριότητα
- Μειωμένα περιθώρια λειτουργίας
- Μικρές τεχνολογικές διαφοροποιήσεις
- Δραστηριοποίηση κυρίως τοπική
- Κύριος πελάτης: δημόσια διοίκηση

Μία από τις κύριες συνέπειες της εισαγωγής του Ευρώ στην κατασκευαστική βιομηχανία θα είναι η μείωση των δημοσίων επενδύσεων, αφού με τη μείωση του δημόσιου χρέους οι κυβερνητικές δαπάνες θα είναι μικρότερες, και θα στοχεύουν ευθέως σε επενδύσεις υποδομής. Όλα τα προαναφερόμενα ευνόησαν την εμφάνιση:

1. Νέων τρόπων χρηματοδότησης δημοσίων έργων υποδομής:(επιχορηγήσεις, ιδιωτικές εταιρείες διοίκησης κ.τ.λ.)
2. Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων του τομέα αυτού σε άλλους τομείς

3. Ανάπτυξη της εξαγωγικής δραστηριότητας, αν και δεν έχει αναπτυχθεί σε μεγάλη κλίμακα λόγω έλλειψης γνώσης της αγοράς και πολιτιστικών και γλωσσικών εμποδίων.

4. Συγκέντρωση και επιχειρηματική συνεργασία για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Μια από τις κύριες ανησυχίες του τομέα σε σχέση με την ΟΝΕ είναι η εξέλιξη των επιτοκίων, αφού εκτός από την πρόβλεψη χαμηλότερων και σταθερότερων επιτοκίων, μπορούμε να μιλάμε για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των χρηματοδοτήσεων σύμφωνα με την φύση του τομέα. Γενικά η μείωση των επιτοκίων θα έχει τρεις διαφορετικούς τύπους επιπτώσεων:

Ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις και στην προώθηση επενδύσεων και χρηματοδοτήσεων σε έργα υποδομής

Αλλαγές στις διαπραγματεύσεις με τους συμβαλλόμενους οι οποίοι θα απαιτούν μεγαλύτερη παραγωγικότητα και μείωση των τιμών.

Μεγαλύτερη πρόσβαση στην απόκτηση κατοικίας

Δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τις επιπτώσεις του Ευρώ στα συστήματα μηχανοργάνωσης των εταιρειών, την προσαρμογή των τιμών, την ανάγκη για εκπαίδευση του προσωπικού κ.τ.λ.

ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Με την άφιξη του Ευρώ, θα προκληθούν αλλαγές σε όλους τους ενεργειακούς τομείς αλλά μεταξύ αυτών μπορούμε να ξεχωρίσουμε δύο, την ηλεκτρική ενέργεια και το πετρέλαιο.

Η διαδικασία εδραίωσης του Ευρώ θα συμπέσει χρονικά με την απελευθέρωση του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας. Θα προκαλέσει την ενεργοποίηση του τομέα αυτού σε ένα πιο ανταγωνιστικό πλαίσιο, του οποίου τα χαρακτηριστικά σε γενικές γραμμές θα είναι:

Μια αναγκαία προσαρμογή στους τομείς μηχανοργάνωσης, έκδοσης λογαριασμών, σταθεροποίησης τιμών κ.τ.λ.

Μείωση του οικονομικού κόστους και του κόστους ανανέωσης του τεχνολογικού εξοπλισμού.

- Απαλοιφή του ρίσκου που προκύπτει από τις αυξομειώσεις των ισοτιμιών για τις Ευρωπαϊκές εταιρείες που επενδύουν σε κατασκευές.

Θα υπάρξει μεγαλύτερος αριθμός συμβολαίων για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

Πέρα από όλα αυτά, η ενοποίηση της Ευρωπαϊκής κοινής αγοράς στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας θα επηρεαστεί επιπρόσθετα από παράγοντες όπως η προώθηση της χρήσης εναλλακτικών μορφών ενέργειας όπως η ηλιακή και αιολική ενέργεια, η

απελευθέρωση των πρωτογενών πηγών ενέργειας, η δημοσιονομική εναρμόνιση, ή η απαλοιφή των δασμών.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

Οι αλλαγές που θα εμφανιστούν από την άφιξη του Ευρώ θα είναι διαφόρων τύπων:

Θα υπάρξει λειτουργική προσαρμογή των διαδικασιών, με τεχνολογικές αλλαγές, και αλλαγές στην διαχείριση των ανθρώπινων πόρων οι οποίες θα γίνουν πιο προφανείς σε θέματα σχετικά με τον τελικό καταναλωτή όπως για παράδειγμα οι τιμές των καυσίμων στους σταθμούς πώλησης.

Το marketing των προϊόντων που παράγονται από το πετρέλαιο θα χρειαστεί επενδύσεις στις προσαρμογές των αποθεμάτων κ.τ.λ.

Η σταθεροποίηση των τιμών θα επιτευχθεί σύμφωνα με τις τιμές που υπάρχουν στις διάφορες χώρες, και επομένως με την εξαφάνιση των συναλλαγματικών αυξομειώσεων θα επιτευχθεί σύγκλιση τιμών.

Τα συμβόλαια που θα καλύπτουν τον πιστωτικό κίνδυνο στην αγορά ακατέργαστου πετρελαίου θα είναι λιγότερα δαπανηρά λόγω της μεγαλύτερης σταθερότητας από την ύπαρξη ενιαίου νομίσματος.

Εκτός από το πετρέλαιο και την ηλεκτρική ενέργεια, το Ευρώ θα φέρει αλλαγές και στον τομέα του υγραερίου. Αφού δεν θα υπάρχει κίνδυνος από τις συναλλαγματικές αυξομειώσεις θα γίνονται μακροπρόθεσμα συμβόλαια προμηθειών μεταξύ εταιρειών διαφόρων χωρών με αποτέλεσμα να αυξηθεί η τιμή του υγραερίου.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Στον τομέα αυτό η εισαγωγή του Ευρώ θα είναι ένας αποφασιστικός παράγοντας σε σχέση κυρίως με την ανταγωνιστικότητα, με αποτέλεσμα οι διάφοροι τομείς της βιομηχανίας να πρέπει να προσπαθήσουν περισσότερο από ποτέ να επιτύχουν μεγαλύτερα επίπεδα καινοτομιών. Θα έχουν την ευκαιρία να αντιμετωπίσουν τις νέες προκλήσεις που θα δημιουργηθούν από την κοινή αγορά.

Σε σχέση με τις εσωτερικές λειτουργικές υποδομές, όλοι οι βιομηχανικοί τομείς θα υποστούν αλλαγές στην τροποποίηση των τιμολογίων τους, την αλλαγή των συστημάτων μηχανοργάνωσης, τις εκστρατείες ενημέρωσης των πελατών και την εκπαίδευση του προσωπικού.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η ενέργεια και η βιομηχανία είναι σημαντικοί παράγοντες για την εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης. Για το λόγο αυτό, η πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς και η ενίσχυση της οικονομικής συνοχής ευνοούν τον σχεδιασμό κοινοτικών πολιτικών οι οποίες στηρίζονται σε κοινούς στόχους όπως η ανταγωνιστικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο, η ασφάλεια της προσφοράς και η προστασία του περιβάλλοντος.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΙΔΗΡΟΥ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ

Θα χρειαστεί μεγάλη αναδόμηση για να γίνει ανταγωνιστική και να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, τόσο εντός της Ε.Ε. τόσο και εκτός αυτής. Για να επιτευχθεί η αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας και ένας καλύτερος ρυθμός ανάπτυξης στον τομέα αυτό, υπάρχουν συγκεκριμένες επιχορηγήσεις στα πλαίσια του Κώδικα Βοήθειας στην Βιομηχανία Σιδήρου και Χάλυβα οι οποίες ευνοούν όσους σχετίζονται με την έρευνα και την προστασία του περιβάλλοντος ή το κλείσιμο των εταιρειών. Είναι σημαντικό να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή κοινότητα σιδήρου και χάλυβα θα ανταγωνιστεί φθηνές εισαγωγές που προέρχονται από την Ανατολή, την εμπορική πίεση των πρόσφατα

βιομηχανοποιημένων χωρών, καθώς και την εφαρμογή μέτρων προστασίας εγχώριας παραγωγής στις εξαγωγές προς τις ΗΠΑ.

ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Πάντα εξαρτώμενη από τις ταλαντεύσεις στις τιμές του πετρελαίου και επομένως και από την τιμή του δολαρίου, έχει καθιερωθεί σε ορισμένους τομείς να διατηρεί την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων που προέρχονται από την Εγγύς Ανατολή και την Βόρειο Αφρική. Έχει καθιερωθεί ένα πλαίσιο δράσης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με σκοπό την μακροπρόθεσμη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα αυτού, με δράσεις όπως η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, η εγγύηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η προώθηση των επενδύσεων σε άυλα αγαθά μαζί με την ανάπτυξη βιομηχανικών συνεργασιών.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Αντιμετωπίζει και αυτός ο τομέας αλλαγές λόγω της νομισματικής ένωσης εξ' αιτίας της εξίσωσης των τιμών των φαρμακευτικών προϊόντων. Επιπλέον,

Θα υπάρχει μείωση των συγκεκριμένων κανονισμών κάθε χώρας προς όφελος των κοινών κανονισμών ώστε ένα φάρμακο

συγκεκριμένο σε μία συγκεκριμένη χώρα της Ε.Ε. να μπορεί να κυκλοφορεί και στις υπόλοιπες χώρες.

Οι πολυεθνικές εταιρείες του τομέα αυτού θα πρέπει να αποφασίσουν για την κατεύθυνση των σχεδίων τους στην Ευρώπη ή για την αναζήτηση αγορών σε άλλες χώρες.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ

Θα ευνοηθεί από το Ευρώ αν οι εταιρείες του τομέα αυτού μπορέσουν να ανταγωνιστούν τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες. Για το λόγο αυτό, όντας μια βιομηχανία που κυριαρχείται από εξαιρετικά ισχυρές επιχειρηματικές ομάδες, θα παρατηρηθούν τρία είδη καταστάσεων:

- Οι εξαρτώμενες από τις πολυεθνικές εταιρείες θα αντιμετωπίσουν εξίσωση των τιμών σε διεθνές επίπεδο, από την παγκοσμιοποίηση και τον μεγαλύτερο ανταγωνισμό. Επομένως, το κατασκευαστικό κόστος θα είναι συγκρίσιμο και θα εξασκηθεί πίεση στις τιμές.
- Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις του τομέα αυτού θα έχουν κόστος προσαρμογής στο Ευρώ σε ότι αφορά τα εσωτερικά τους συστήματα τα οποία θα είναι σχετικά μεγαλύτερα. Όμως, θα έχουν την ευκαιρία να αναλάβουν δραστηριότητες που οι μεγάλες εταιρείες δίνουν για υπεργολαβία.

- Βραχυπρόθεσμα προβλέπεται η αύξηση της ζήτησης για τους τομείς αυτούς λόγω της εγκατάστασης του Ευρώ.

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ο τομέας αυτός θα επηρεαστεί με διάφορους τρόπους σε σχέση με το Ευρώ:

- Το μεγάλο άνοιγμα της αγοράς θα επιφέρει μεγαλύτερη ζήτηση στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνίας, γεγονός που θα ευνοήσει την παροχή υπηρεσιών σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Η μείωση του κόστους θα προκαλέσει μείωση των τιμών.
- Η σύγκριση των τιμών θα προκαλέσει αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της πίεσης από τους καταναλωτές για μείωση των τιμών.

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο τομέας της παροχής υπηρεσιών κυριαρχεί στις περισσότερες οικονομίες των ανεπτυγμένων χωρών του κόσμου, και συνδέεται στενά με τα συστήματα παραγωγής. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ε.Ε. είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας υπηρεσιών καθώς και ο μεγαλύτερος εισαγωγέας στον τομέα αυτό.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η αυξανόμενη σημαντικότητα του τομέα αυτού είναι αποτέλεσμα μιας μεγάλης γκάμας παραγόντων, μεταξύ των οποίων είναι και οι μεγάλες μεταμορφώσεις των παραγωγικών διαδικασιών, οι νέες τεχνολογίες, και το πολύπλευρο άνοιγμα των διεθνών αγορών.

Για την μελέτη της επιρροής του Ευρώ στον τομέα αυτό, έχει καθιερωθεί ο εξής διαχωρισμός:

- Εμπόριο
- Εκπαίδευση
- Ακίνητες περιουσίες
- Υγεία
- Μεταφορές και επικοινωνίες
- Τουρισμός και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις

ΕΜΠΟΡΙΟ

Ο εμπορικός τομέας θα είναι εκείνος που θα επηρεαστεί περισσότερο από την άφιξη του Ευρώ λόγω της ανάγκης για τροποποίηση των συστημάτων πληρωμής, των ταμειακών μηχανών, των τιμών, των τιμοκαταλόγων κ.τ.λ. καθώς και την τροποποίηση των λογιστικών και δημοσιονομικών συστημάτων.

Παρά το γεγονός ότι η ανανέωση αυτή επηρεάζει όλα τα επίπεδα του εμπορίου, οι μικροπωλητές και οι μικροί έμποροι θα είναι εκείνοι που θα υποστούν σε μεγαλύτερο βαθμό τις συνέπειες της αλλαγής:

- Σε τεχνικό-λειτουργικό επίπεδο, το πιο σημαντικό μέτρο θα είναι η μετατροπή των τιμών από το εθνικό νόμισμα σε Ευρώ μαζί με το θέμα της στρογγυλοποίησης.
- Στον τομέα της στρατηγικής, θα υπάρχουν τα μεγαλύτερα προβλήματα για το εμπόριο αφού η άφιξη του Ευρώ θα εντείνει τον ήδη υπάρχον ανταγωνισμό, που θα καταλήξει στην μείωση της ανταγωνιστικότητας.

Ο μικρός έμπορος θα πρέπει να είναι έτοιμος να προσαρμοστεί στις αλλαγές που θα φέρει το κοινό νόμισμα και να καθορίσει την θέση που θα υιοθετήσει σε σχέση με την εισαγωγή του Ευρώ, έχοντας πάντα ως στόχο την ικανοποίηση του πελάτη.

Η εισαγωγή του Ευρώ θα προκαλέσει στο εμπορικό περιβάλλον μεταξύ άλλων τις εξής αλλαγές:

Προσφορά: θα υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες ευθείας σύγκρισης των τιμών σε διάφορες χώρες. Επιπλέον, η απαλοιφή των αυξομειώσεων των ισοτιμιών και η μείωση του κόστους των διασυνοριακών συναλλαγών θα καταστήσει δυνατή για τους

εμπόρους και τους προμηθευτές τους την απόκτηση αγαθών από όλη την Ευρώπη με ευνοϊκές συνθήκες.

Οικονομικός ανταγωνισμός: το Ευρώ θα φέρει μαζί του μια κοινή αγορά και θα αυξήσει την εξειδίκευση, δίνοντας στους μικρούς εμπόρους νέες ευκαιρίες για την χρηματοδότηση των λειτουργιών τους.

Τιμές: η παγκόσμια μείωση των τιμών θα καταλήξει στη απλοποίηση των συγκρίσεων των τιμών άλλων χωρών και την μείωση των λειτουργικών προμηθειών.

Ο κύριος στόχος είναι η επίτευξη μιας ουδέτερης υλοποίησης του Ευρώ, η οποία δεν θα επιφέρει καμία οικονομική ζημία στους πολίτες ή τους οικονομικούς φορείς. Για να ενισχυθεί και να διατηρηθεί η αυτοπεποίθηση του πελάτη θα είναι πολύ σημαντικό να είναι καλά ενημερωμένος, και για τον σκοπό αυτό οι έμποροι θα πρέπει να καταβάλουν συγκεκριμένη προσπάθεια:

1. ένας βασικός σκοπός των ενημερωτικών προσπαθειών των εμπόρων στις διαφημιστικές τους καμπάνιες είναι η συνεισφορά στην αποδοχή των νέων ψυχολογικών τιμών σε Ευρώ, δημιουργώντας ένα σύστημα αναφοράς στο νέο νόμισμα το οποίο θα δίνει την σιγουριά στον καταναλωτή ότι η νέα τιμή του προϊόντος είναι δικαιολογημένη και ότι η μετατροπή του ποσού έχει γίνει με ακρίβεια.

2. Ο έμπορος θα πρέπει να καταβάλλει μια προσπάθεια να πείσει τον καταναλωτή ότι δεν έχουν γίνει αυθαίρετες αυξήσεις τιμών στην επιχείρησή του. Ένας από τους μεγαλύτερους φόβους των καταναλωτών πριν από την άφιξη του Ευρώ είναι η πιθανότητα αυτόματης ανατιμολόγησης των προϊόντων.

3. Οι έμποροι θα πρέπει να έχουν στην διάθεσή τους:

Ενημερωτικά φυλλάδια γενικού χαρακτήρα για την υλοποίηση του Ευρώ. Επιπλέον, θα ήταν βολικό ορισμένα βιβλιάρια να περιείχαν συγκρίσεις των τιμών του καταστήματος. Αφίσες στις οποίες οι τιμές να εμφανίζονται σε Ευρώ καθώς και στο εθνικό νόμισμα.

Πίνακες μετατροπής και αριθμομηχανές. Τεστ, εξομοιωτές και διαφημιστικό υλικό: η πρακτική αυτή θα ήταν ευνοϊκή για τους καταναλωτές τους οποίους οι εξομοιώσεις σχετικά με το Ευρώ τις τιμές και τις αποδείξεις θα βοηθούσαν να εξοικειωθούν με το νέο νόμισμα.

Επί του παρόντος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μελετάει τρόπους για να ξεπεράσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι έμποροι πριν από την κυκλοφορία του Ευρώ το 2002. Η μέση οδός για την αντιμετώπιση του σταδίου αυτού συνδέεται με τέσσερις θεμελιώδεις παραμέτρους:

- Τους τρόπους με τους οποίους οι τράπεζες θα παραδώσουν τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα του Ευρώ στους εμπόρους.
- Την προσαρμογή του συστήματος αυτόματης παράδοσης χαρτονομισμάτων και την απόσυρση του μη προσαρμοσμένου εξοπλισμού το 2002.
- Η λειτουργία των τερματικών πληρωμής που δεν έχουν προσαρμοστεί στο Ευρώ
- Η φύση των τραπεζογραμμάτων που θα διανέμονται από τα ταμεία των τραπεζών από το 2002. Θα είναι προτιμότερο να διανέμονται αρχικά χαρτονομίσματα μικρότερης αξίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η άφιξη του Ευρώ αποτελεί ιστορικό γεγονός αφού είναι το αποκορύφωμα της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής ενοποίησης στον νομισματικό τομέα. Η μετάβαση των εθνικών νομισματικών συστημάτων στο Ευρώ απαιτεί από όλες τις Δημόσιες Διοικήσεις μια συνεχή προσπάθεια ενημέρωσης όλων των ομάδων του πληθυσμού προσαρμόζοντας το περιεχόμενο της ενημέρωσης στα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε ομάδας.

Ανάμεσα στις διάφορες κοινωνικές ομάδες στις οποίες θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ο εκπαιδευτικός τομέας έχει ιδιαίτερη σχέση, καθώς τα εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν την δυνατότητα να:

Συγκεντρώνουν συγκεκριμένα στοιχεία για το Ευρώ σε σχέση με διάφορα θέματα, ώστε οι μαθητές να έχουν στενότερη επαφή με την πραγματικότητα που θα φέρει το νέο νόμισμα.

Προχωρήσουν από τη ενημέρωση στην εκπαίδευση, αφού πιθανότατα όλα όσα αναφέρονται στην τάξη, δεδομένης της μεγάλης ικανότητας των μαθητών να αφομοιώνουν, και η θετική αντιμετώπιση της αλλαγής από τους νέους, μεταφέρεται και στο οικογενειακό περιβάλλον.

Η τάξη είναι ένας χώρος κατάλληλος για συζήτηση, ένας χώρος όπου τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να εκφράσουν ανοιχτά τις αμφιβολίες τους για το Ευρώ καθώς και εκείνες των γονιών τους. Η προσέγγιση του θέματος του Ευρώ στην τάξη έχει το πλεονέκτημα ότι ελαχιστοποιεί την αντιμετώπιση που γίνεται στο θέμα από τις καμπάνιες μαζικής πληροφόρησης και αντιμετωπίζει το θέμα σε βάθος δίνοντας προσοχή σε συγκεκριμένες απορίες.

Επιπλέον, η παροχή πληροφοριών σχετικά με το Ευρώ στα σχολεία δίνει την ευκαιρία να αυξηθεί η γνώση των μαθητών σχετικά με την Ευρώπη καθώς και να τους δημιουργήσει καλύτερη αίσθηση της Ευρωπαϊκής ιθαγένειας.

Για να διεξαχθεί όλο αυτό το ενημερωτικό έργο με επιτυχία, έχει εκδοθεί διδακτικό υλικό για το Ευρώ, πέρα από τα παιχνίδια και τις άλλες δραστηριότητες στις οποίες ο ρόλος των καθηγητών θα είναι

καθοριστικός. Για να διευκολυνθεί το έργο τους και για να τους δοθεί χρήσιμο υλικό έχει δημιουργηθεί μια σειρά διδακτικών οδηγών προσαρμοσμένη στα διάφορα εκπαιδευτικά στάδια.

ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Με την άφιξη του Ευρώ, η εσωτερική ζήτηση στην αγορά ακίνητης περιουσίας θα αυξηθεί λόγω της αναμενόμενης οικονομικής ανάπτυξης με συγκρατημένο πληθωρισμό και ελεγχόμενα επιτόκια.

Οι ειδικοί στον τομέα αυτό θεωρούν θα προκαλέσει μεγαλύτερη ζήτηση για δευτερεύουσες κατοικίες σε τουριστικές περιοχές και για εμπορικές μονάδες και επιχειρηματικούς χώρους λόγω της πιθανότητας για την δημιουργία περισσότερων επιχειρήσεων με το άνοιγμα των αγορών που θα επιφέρει η ΟΝΕ.

Το Ευρώ δεν θα προκαλέσει δραστικές αλλαγές στην υπάρχουσα ζήτηση των μόνιμων κατοικιών. Έτσι οι τιμές στον τομέα αυτό θα αυξηθούν λιγότερο από ότι οι τιμές στα γραφεία, τους επαγγελματικούς χώρους και τις δευτερεύουσες κατοικίες.

Αν λάβουμε υπόψη την οικονομική προσπάθεια ως την αναλογία των πληρωμών των υποθηκών για την αγορά ενός μεσαίου μεγέθους διαμερίσματος σε σχέση με έναν μεσαίας τάξης μισθό, με την άφιξη του Ευρώ αυτή θα παραμείνει σε επίπεδα σχετικά χαμηλότερα από τα σημερινά, προκαλώντας μεγαλύτερη δυνατότητα απόκτησης περιουσίας.

Αν και βραχυπρόθεσμα οι διαφορές στην αγορά των υποθηκών θα εξακολουθήσουν να είναι μεγάλες και στο επίπεδο της ΟΝΕ, με τον καιρό θα προκληθεί μία σύγκλιση, η οποία θα κάνει τα χρηματοδοτικά συστήματα πιο ομογενή. Όλα αυτά φαίνονται λογικά λόγω της απαλοιφής της αβεβαιότητας από τις αυξομειώσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επιπλέον, εκτιμάται ότι οι διαφορές μεταξύ των προσφορών των χρηματοδοτικών φορέων οφείλονται περισσότερο στην μεμονωμένη πολιτική κάθε φορέα παρά στην τιμή του νομίσματος. Έτσι οι στεγαστικές πολιτικές των κυβερνήσεων θα εξακολουθήσουν να επηρεάζουν τον τομέα των υποθηκών. Όμως, ο τομέας αυτός θα υποστεί και κάποιες αλλαγές αφού εξαρτάται από την νομισματική πολιτική της ΕΚΤ. Η πολιτική αυτή επηρεάζει το περιθώριο δράσης των κυβερνήσεων στον καθορισμό των στεγαστικών ρυθμίσεων.

Ο νομοθετικός τομέας θα πρέπει να συνεχίσει τις δράσεις απαλοιφής όλων των ειδών των νομοθετικών εμποδίων που δεν επιτρέπουν την πλήρη ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην αγορά, ώστε αυτή να είναι όσο το δυνατόν πιο διαφανής και να διευκολύνει μια καταλληλότερη διαχείριση των πιστώσεων.

Πέραν όλων αυτών, οι κατασκευαστικές και κτηματομεσιτικές εταιρείες θα πρέπει πριν από την άφιξη του Ευρώ να προσαρμόσουν τις τεχνικές, εμπορικές και οργανωτικές δομές τους στην νέα πραγματικότητα.

ΥΓΕΙΑ

Η πολιτική της Ε.Ε. σχετικά με την υγεία είναι ένα από τα καλύτερα παραδείγματα Ευρωπαϊκής ενοποίησης. Από την στιγμή που τέθηκε σε ισχύ η Συνθήκη του Μάαστριχτ, υπάρχει μια νομική βάση δράσεως στον τομέα της δημόσιας υγείας, με βασικό στόχο της Ε.Ε. την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας.

Ως συνέπεια των τροποποιήσεων που έγιναν στην Συνθήκη του Μάαστριχτ, πρέπει να διαγράψουμε μια νέα πορεία στην στρατηγική της Ένωσης για την υγεία, η οποία θα αντιπροσωπεύει:

- Ένα πλαίσιο προστασίας της υγείας που θα περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα δράσης.

- Την ανάγκη ενοποίησης των πολιτικών για την υγεία, δηλαδή, να αντιπροσωπεύουν τον κάθε έναν από τους τομείς δράσης της κοινοτικής δραστηριότητας.

Η αλλαγή του νομίσματος δεν θα έχει τις ίδιες επιπτώσεις στον τομέα της υγείας με εκείνες που θα έχει στον τραπεζικό ή στον επιχειρηματικό τομέα. Όπως όλοι οι τομείς, από την 1η Ιανουαρίου του 1999, και ο τομέας της υγείας θα μπορεί να χρησιμοποιεί το Ευρώ για τις οικονομικές δοσοληψίες, και παρά το ότι προβλέπεται η χρήση να καθυστερήσει μέχρι το τέλος της μεταβατικής περιόδου, ο τομέας της υγείας θα πρέπει κατά την περίοδο αυτή να αντιμετωπίσει όλες τις τροποποιήσεις που επιβάλλει η είσοδος του κοινού νομίσματος στην τεχνολογία και την διοικητική οργάνωση των κέντρων που απαρτίζουν τον τομέα αυτό.

Κατά κανόνα, θα πρέπει να εκπονήσουν σχέδια εκ των προτέρων για την προσαρμογή στο Ευρώ, να εκπαιδεύσουν το διοικητικό προσωπικό τους και να επενδύσουν στην βελτίωση των ήδη υπάρχοντων ή την αγορά καινούργιων συστημάτων μηχανοργάνωσης. Επίσης θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή σε ότι αφορά τον οικονομικό τομέα, καθώς είναι διαφορετικό ένα κέντρο να ανήκει στην Δημόσια Διοίκηση και διαφορετικό να είναι ιδιωτικό, δηλαδή να δουλεύει για τις ασφαλιστικές εταιρείες.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Από μακροοικονομική άποψη, προβλέπεται ότι το Ευρώ παρέχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα, η οποία θα έχει εξισορροπητικό χαρακτήρα στις ταλαντώσεις των οικονομικών κύκλων. Για το λόγο αυτό, και εξαιτίας του έντονα κυκλικού χαρακτήρα του τομέα των μεταφορών, θα επηρεαστεί άμεσα από την σταθερότητα αυτή.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Ο μεταφορικός τομέας μπορεί να υιοθετήσει πολλές διεξόδους ανάλογα με το περιβάλλον:

- Εναέρια και θαλάσσια
- Οδικές

Οι επιχειρήσεις που ενεργοποιούνται στις εναέρια ή θαλάσσια μεταφορές έχουν συνήθως διεθνή χαρακτήρα και μεγαλύτερο μέγεθος από εκείνες που ανήκουν στον τομέα των οδικών μεταφορών. Έτσι, ο τρόπος λειτουργίας τους θα επηρεαστεί από το Ευρώ σε μεγαλύτερο βαθμό. Το Ευρώ θα φέρει μείωση του κόστους και μεγαλύτερη ευκολία στην διεξαγωγή των συναλλαγών.

Ο τομέας των οδικών μεταφορών έχει συνήθως μεγαλύτερο βαθμό εξειδίκευσης και ανταγωνισμό, δεν έχει εξαγωγική εμπειρία. Παρόλο που υπάρχουν πολυεθνικές στον τομέα αυτό, η πλειοψηφία των εταιρειών που ασχολούνται με αυτή τη μορφή μεταφορών είναι συνήθως μικρές και έχουν εθνικό χαρακτήρα. Έτσι, οι συνέπειες του Ευρώ στις εταιρείες αυτές θα εξαρτηθούν κυρίως από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Μέγεθος
- Εξειδίκευση των υπηρεσιών
- Είδος μεταφορών
- Βαθμός ανοίγματος στο εξωτερικό

Αναμένεται ότι οι εταιρείες που θα επηρεαστούν περισσότερο θα είναι εκείνες που έχουν σχέση με το εξωτερικό. Θα δουν αλλαγές στους τρόπους λειτουργίας τους και θα πρέπει να σχεδιάσουν τις στρατηγικές τους βασιζόμενες σε μεγάλες γεωγραφικές ζώνες.

Η παρούσα τάση της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο θέμα των μεταφορών στοχεύει:

- Στην απελευθέρωση του τομέα
- Την απαλοιφή του καθορισμού των τιμών από το κάθε κράτος ξεχωριστά
- Αύξηση του ρυθμού έκδοσης των αδειών

- Φροντίδα για το περιβάλλον και ανάγκη μείωσης των επιπέδων ρύπανσης

Γενικά, τα διάφορα μέσα μεταφοράς θα υποστούν αλλαγές όπως:

- Αύξηση του διεθνούς ανταγωνισμού
- Τροποποιήσεις στα συστήματα έκδοσης και παραλαβής των εισιτηρίων.
- Μείωση του κόστους για τα υλικά παραγωγής
- Διαφοροποιήσεις στο κόστος κατανάλωσης καυσίμων σε ορισμένες χώρες.
- Αύξηση των δαπανών για το προσωπικό λόγω της ανάγκης εκπαίδευσης του προσωπικού.

Ένα από τα πιο συζητημένα προβλήματα είναι το ποια είναι η καταλληλότερη στιγμή για να αρχίσει η διαδικασία προσαρμογής μίας επιχείρησης στο Ευρώ. Ο τομέας των οδικών μεταφορών αποτελείται κυρίως από μικρές εταιρείες και επομένως αναμένεται αυτές να διεξάγουν την ενσωμάτωση τους στο νέο νόμισμα την τελευταία στιγμή.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Επειδή ο τομέας των επικοινωνιών έχει έντονα πολιτισμικό χαρακτήρα, θα εξακολουθήσει να καθορίζεται κυρίως από τις εθνικές πολιτικές. Παρόλα αυτά υπάρχουν τομείς των

επικοινωνιών οι οποίοι δεν εξαρτώνται τόσο πολύ από τον πολιτισμικό τομέα. Αναφερόμαστε στις βοηθητικές εταιρείες των διαφόρων μέσων, οι οποίες θα επηρεαστούν από την αύξηση του ανταγωνισμού όπως σε κάθε άλλο τομέα.

Γενικά, οι τομείς που σχετίζονται απευθείας με τον τελικό καταναλωτή, (για παράδειγμα οι κινηματογράφοι) θα πρέπει να ολοκληρώσουν την διαδικασία προσαρμογής τους κατά την περίοδο διπλής κυκλοφορίας. Οι τομείς που έχουν επενδύσεις που χρειάζονται χρηματοδότηση (π.χ. ραδιοφωνία) θα επωφεληθούν από την ύπαρξη μίας αγοράς με μεγαλύτερη ρευστότητα και μικρότερο κόστος. Επίσης, οι εταιρείες με μεγάλη ζήτηση σε ορισμένα αγαθά (π.χ. στην περίπτωση των περιοδικών και των εφημερίδων το χαρτί) θα δουν τις προμήθειες τους να αυξάνονται αφού θα τις πραγματοποιούν με ένα ισχυρότερο νόμισμα.

Είναι σκόπιμο να τονισθεί η αυξανόμενη σημαντικότητα των τηλεπικοινωνιών, οι οποίες είναι απαραίτητες στην εποχή μας και εξακολουθούν να είναι το αντικείμενο πολλαπλών και ουσιαστικών τροποποιήσεων τα τελευταία χρόνια. Τις αλλαγές αυτές έχει επιβάλλει η διαδικασία απελευθέρωσης του τομέα η οποία έχει ξεκινήσει σε όλες τις χώρες της Ε.Ε..

Η θεμελιώδης αλλαγή στον τομέα της επικοινωνίας θα είναι η εγκατάλειψη του ιστορικά μονοπωλιακού χαρακτήρα του, για να

αποτελείται πλέον από πολλαπλούς τομείς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Η διαδικασία αυτή δεν θα είναι απλή, αφού μεταξύ άλλων θα χρειαστεί μεγάλο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση της.

Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον αντίκτυπο του Ευρώ στον τομέα αυτό από λειτουργικής απόψεως, αφού η εφαρμογή του κοινού νομίσματος θα επιτρέψει την έκδοση τιμολογίων στο ίδιο νόμισμα για όλες τις χώρες, μειώνοντας έτσι το κόστος και ευνοώντας την διαφάνεια. Επιπλέον, θα υπάρξει η ανάγκη προσαρμογής των συστημάτων μηχανοργάνωσης και των βάσεων δεδομένων για να μην υπάρξουν παράπονα από τους πελάτες. Επίσης, οι τηλεφωνικοί θάλαμοι και οι τηλεφωνικές κάρτες θα πρέπει να προσαρμοστούν στο Ευρώ.

Γενικά, θα προκληθεί σταδιακή μείωση του κόστους των υπηρεσιών η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των τιμών. Παρά το ότι η μείωση αυτή θα κινητοποιηθεί από τον μεγαλύτερο ανταγωνισμό, ο οποίος θα προκληθεί από την είσοδο νέων εταιρειών στον τομέα, αφού αυτές θα θελήσουν να αποκτήσουν γρήγορα μερίδιο στην αγορά εις βάρος των ήδη υπαρχόντων, και όχι από την ύπαρξη κοινού νομίσματος, του οποίου ο ρόλος στην μείωση των τιμών θα αποφασιστεί από την ευκολία των

καταναλωτών στην σύγκριση των τιμών μεταξύ ομοίων υπηρεσιών.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο τουρισμός είναι από τις σημαντικότερες δραστηριότητες μερικών από τις χώρες της Ε.Ε.. Καθώς είναι μια δραστηριότητα που εξασκεί έμμεση αλλά έντονη επιρροή στον οικονομικό τομέα, και έχει μεγάλο βαθμό έκθεσης στο εξωτερικό, θα επηρεαστεί από τις αλλαγές που θα φέρει το Ευρώ.

Γενικά, αναμένεται ότι η άφιξη του Ευρώ θα ευνοήσει τον διεθνή τουρισμό στα πλαίσια της ΟΝΕ λόγω:

- Της μεγαλύτερης σταθερότητας τιμών που προβλέπεται ότι θα προκύψει από την απαλοιφή των συναλλαγματικών αυξομειώσεων
- Της εξοικονόμησης από την μη ύπαρξη συναλλαγματικών προμηθειών
- Της μεγαλύτερης διαφάνειας στις συγκρίσεις μεταξύ των τιμών των ταξιδιωτικών πρακτορείων των διαφόρων χωρών
- Της αειφόρου ανάπτυξης που μπορεί να επιφέρει μακροπρόθεσμα η ΟΝΕ, η οποία θα επιτρέψει την δημιουργία θέσεων εργασίας και την αύξηση του επιπέδου εισοδήματος του πληθυσμού.

Γενικά, οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι οι συνέπειες του Ευρώ στον τουρισμό σε παγκόσμιο επίπεδο θα είναι οι εξής:

- Απλοποίηση της εμπορικής και διαχειριστικής διαδικασίας των επιχειρήσεων με την ύπαρξη του κοινού νομίσματος.
- Εξαφάνιση των εισοδημάτων που προέκυπταν από τις υποτιμήσεις των εθνικών νομισμάτων, μια πρακτική που θα πρέπει να αντικατασταθεί από την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και την απόκτηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων τα οποία θα πρέπει να βασιστούν στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων.

Μην έχοντας έξοδα από τις συναλλαγματικές δοσοληψίες, ο τουρίστας θα αυξήσει άλλα έξοδα στο μέρος όπου παραθερίζει.

Η αυτοπεποίθηση των καταναλωτών θα είναι μεγαλύτερη αφού θα βλέπουν τους εαυτούς τους να ανήκουν σε μία ευρύτερη ζώνη στην οποία δεν θα είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν ένα νόμισμα διαφορετικό από αυτό που χρησιμοποιούν συνήθως.

Στον επιχειρηματικό τομέα η εισαγωγή του Ευρώ θα επηρεάσει ιδιαίτερα:

- Τις εταιρείες που λειτουργούν ως ταξιδιωτικοί διαμεσολαβητές, λόγω του μεγαλύτερου όγκου δουλειάς που θα αντιμετωπίσουν
- Τις διεθνείς εταιρείες μεταφορών
- Τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
- Όλες εκείνες τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε καθαρά τουριστικές περιοχές και αποκτούν το εισόδημα τους από την

πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στη νέα οικονομική πραγματικότητα, το ενιαίο νόμισμα προετοιμάζει την εκτόξευση της παραγωγικότητας της Ευρώπης και τη δημιουργία ενός ισχυρού οικονομικού κέντρου που θα σταθεί με ίσους όρους απέναντι στην αμερικανική οικονομία. Ταυτόχρονα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την μελλοντική πολιτική ένωση, έστω κι αν η πρόσφατη εμπειρία από την κρίση στη Γιουγκοσλαβία απογοήτευσε και τους πλέον αισιόδοξους.

Η σωστή προετοιμασία των επιχειρήσεων στο άμεσο μέλλον θα βοηθήσει ώστε τα θετικά στοιχεία του Ευρώ να μετατραπούν σε εφελτήριο για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Οι κινήσεις αυτές θα πρέπει να γίνουν στον τεχνολογικό τομέα και σε αυτόν των υποδομών ώστε οι συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού να εξασφαλίσουν την ισότιμη πρόσβαση στις Ευρωπαϊκές αγορές προϊόντων και πρώτων υλών.

Άλλο ένα πλεονέκτημα είναι η δυνατότητα φθηνού δανεισμού μέσω της ενιαίας χρηματοπιστωτικής αγοράς στην Ε.Ε. Εδώ όμως θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το δημόσιο χρέος της χώρας ήδη βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα και οι ιδιωτικοποιήσεις κρατικών επιχειρήσεων (αυτό που όλοι ονομάζουν διαρθρωτικές αλλαγές) βρίσκονται ακόμη στην αρχή.

Κλειδί στην όλη διαδικασία αποτελεί η τεχνολογική αναβάθμιση της μηχανοργάνωσης των επιχειρήσεων ώστε αυτές να πρωταγωνιστήσουν στη νέα Ευρωπαϊκή οικονομία. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία, οι μεγάλες εταιρείες έχουν προβεί στις αναγκαίες διαδικασίες για να είναι έτοιμες το 2002 και να ανταπεξέλθουν στις νέες απαιτήσεις.

Η εισαγωγή του Ευρώ θα έχει σημαντικές επιπτώσεις τόσο στο σύνολο του πληθυσμού όσο και σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Ο επιχειρηματικός τομέας θα είναι από τους πλέον επηρεαζόμενους. Στον τομέα αυτό, οι επιπτώσεις του ενιαίου νομίσματος θα είναι περισσότερο εμφανείς σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται διεθνώς, και ιδίως σε πολυεθνικές που ενεργοποιούνται σε πολλές χώρες της ΟΝΕ παρόλο που δεν ανήκουν σε αυτήν. Η μετάβαση στο Ευρώ θα επιφέρει για τις εταιρείες αυτές μια σειρά προνομίων όπως:

- Απαλοιφή των συναλλαγματικών αυξομειώσεων,
- Μείωση του κόστους συναλλαγών σε εμπορικές και οικονομικές δοσοληψίες,
- Λιγότερη αβεβαιότητα σε θέματα στρατηγικού σχεδιασμού και κυρίως θα ευνοηθούν σε μεγάλο βαθμό οι επενδύσεις και το διεθνές εμπόριο.

Εκτός από τις πολυεθνικές, θα πρέπει να μιλήσουμε και για τον ρόλο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στον επιχειρηματικό τομέα λόγω του κοινωνικού τους χαρακτήρα αφού απασχολούν μεγάλο ποσοστό του εγχώριου εργατικού δυναμικού.

Παρά το γεγονός ότι είναι προφανής η σημαντικότητα των επιχειρήσεων αυτών, η μικροοικονομική τους πραγματικότητα βρίσκεται σε μειονεκτική θέση σε σχέση με αυτή των μεγάλων επιχειρήσεων λόγω:

- της πιστωτικής χρηματοδότησης τους
- του μειωμένου μέσο όρο μεγεθών και το χαμηλού βαθμού συνεργασιών
- αποσπασματικής διαχειριστικής εκπαίδευσης της εξάρτησης από μεγαλύτερες εταιρείες και την μειωμένη διαπραγματευτική δυνατότητα.
 - Δυσκολίας στις επενδύσεις και τις καινοτομίες
- Μειωμένης πρόσβασης στις διεθνείς αγορές

Δεν υπάρχουν όμως μόνο μειονεκτήματα, καθώς σε αντίθεση με τις μεγάλες εταιρείες, έχουν απλή οργανωτική δομή και επομένως έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα προσαρμογής στις αλλαγές.

Επιπλέον η μείωση του ρίσκου από τις αυξομειώσεις των ισοτιμιών θα είναι άκρως ευνοϊκή αφού αυτές οι εταιρείες μέχρι τώρα δεν είχαν πρόσβαση σε διάφορα χρηματοδοτικά όργανα. Η αύξηση

του ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα και η μείωση των επιτοκίων θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους σε πολύ χαμηλότερο κόστος.

Η διαφάνεια του κόστους θα διευκολύνει την εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους στην Ευρώ-ζώνη επιτρέποντας τους να πολλαπλασιάσουν την πώληση προϊόντων και την αύξηση της πελατείας τους. Έτσι θα υπάρξει μεγαλύτερος ανταγωνισμός στην Ε.Ε. που θα ευνοήσει το σύνολο της Ευρωπαϊκής οικονομίας.

Λόγω της μεγάλης βαρύτητας που έχουν σε οικονομικό επίπεδο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θα επικεντρωθούμε στις πρακτικές συνέπειες που θα έχει η εισαγωγή του Ευρώ σε όλους τους τομείς των επιχειρήσεων αυτών, και ιδιαίτερα σε ότι έχει να κάνει με:

1. Συστήματα μηχανοργάνωσης
2. Λογιστικά συστήματα
3. Χρηματοδοτικά και δημοσιονομικά συστήματα
4. Οικονομικά συστήματα
5. Εμπορικά συστήματα και συστήματα marketing
6. Ανθρώπινο δυναμικό
7. Συμβόλαια
8. Διεθνοποίηση των εταιρειών

Όλες εκείνες οι εταιρείες που θα καταφέρουν να διεξάγουν την εισαγωγή του Ευρώ σύμφωνα με όσα προτείνονται από τους Κανόνες Ορθής Πρακτικής, θα μπορούν να προμηθευτούν το εγκεκριμένο σήμα του Ευρώ.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν το 90% του συνόλου των επιχειρήσεων και απασχολούν περίπου το 50% των εργαζομένων στον τομέα αυτό, αποτελούν έναν επίμαχο χώρο για την επιτυχή μετάβαση του ελληνικού επιχειρηματικού τομέα στην εποχή του Ευρώ.

Η πλειοψηφία αυτών των επιχειρήσεων αδυνατεί να προβεί σε μακροοικονομικό προγραμματισμό λόγω της μικρής οικονομικής της δυνατότητας και της διοικητικής της διάρθρωσης.

Το ζητούμενο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, λοιπόν, είναι το Ευρώ ν' αποτελέσει αφορμή για τον εκσυγχρονισμό της υποδομής τους και να τις υποχρεώσει να επιλέξουν τον τομέα στον οποίο επιθυμούν να εξειδικευτούν ώστε να αντέξουν στον ανταγωνισμό αλλά και να μπορέσουν να διασφαλίσουν το δικό τους επιχειρηματικό χώρο.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε πως αναμένονται αλυσιδωτές αντιδράσεις στο χώρο της εκπαίδευσης και κατάρτισης εργαζομένων, καθώς και ριζικές αλλαγές στο εργασιακό τοπίο.

Το ενιαίο νόμισμα θα διευκολύνει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να αποφύγουν τον όποιο συναλλαγματικό κίνδυνο. Για ν' αποφύγουν το μαρασμό από την κλιμάκωση του ανταγωνισμού, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα σε προσαρμογή των τιμοκαταλόγων και των ταμειακών μηχανών, να υιοθετήσουν τη διπλή λογιστική καταχώρηση των πιστωτικών καρτών στη μεταβατική περίοδο και φυσικά να προχωρήσουν σε ταχεία εκπαίδευση του προσωπικού.

Με ακόμη πιο γρήγορους ρυθμούς οφείλουν να τρέξουν επιχειρήσεις που ασχολούνται με τον τουρισμό και τη ναυτιλία. Όσο για τις ασφαλιστικές εταιρείες, θα πρέπει επιπλέον να επανασχεδιάσουν τα προϊόντα τους και να προσαρμόσουν τα ήδη υπάρχοντα στην εποχή του Ευρώ και να ενημερώσουν σχετικά τους καταναλωτές και τους πελάτες τους. Να σημειωθεί ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις βρίσκονται ήδη σε πολύ καλό στάδιο προς αυτή την κατεύθυνση.

Ένα ερώτημα που τίθεται είναι αν οι διαφορές των τιμών μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών-μελών θα εξαφανιστούν μέσω της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Λέγεται ότι η εισαγωγή του Ευρώ θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των 15, ενώ αναμένεται να βελτιωθεί η διαφάνεια, καθώς οι τιμές σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες θα εκφράζονται σε Ευρώ. Η διαφάνεια αυτή

θεωρείται ότι θα τονώσει τον ανταγωνισμό προκαλώντας σύγκλιση των τιμών, δηλαδή την ελαχιστοποίηση των διαφορών τους από το ένα κράτος στο άλλο. Η άποψη αυτή σαφώς έχει βάση, όμως δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε τα οικονομικά μεγέθη της χώρας μας στη δεδομένη στιγμή.

Το κατά κεφαλή ΑΕΠ στην Ελλάδα είναι το χαμηλότερο μεταξύ των χωρών της ΟΝΕ και σύμφωνα με τους υπολογισμούς της κυβέρνησης δεν προβλέπεται να συγκλίνει πριν το 2010, άποψη κατά άλλους ιδιαίτερα αισιόδοξη.

Με την καθιέρωση του Ευρώ, θα εκλείψει η αβεβαιότητα όσον αφορά τις κοστολογήσεις και τις πωλήσεις σε ενδοευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, το κόστος της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων θα μειωθεί προς όφελος τους, καθώς θα είναι ευκολότερη η πρόσβαση σε καλύτερες αγορές για την προώθηση των προϊόντων τους και εφικτή η φθηνότερη χρηματοδότηση για τις ανάγκες τους.

Βέβαια, θα μπορούσε να παρατηρήσει κάποιος ότι «αγορές υπάρχουν, ανταγωνιστικά προϊόντα όμως;». Τα τελευταία στοιχεία για την πορεία των εξαγωγών είναι επιεικώς απογοητευτικά. Παρ' όλα αυτά, το 87% των μεγαλύτερων επιχειρήσεων που συμμετείχαν σε έρευνα την οποία διεξήγαγε μεγάλη ιδιωτική ερευνητική εταιρεία, κατέγραψε ως δεδομένο -μέσω των

απαντήσεων που δόθηκαν- ότι η επιχείρηση θα βγει ωφελημένη από την καθιέρωση του Ευρώ.

ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ.

Η υιοθέτηση του Ευρώ την 1.1.2001 ως εθνικού νομίσματος σε λογιστική μορφή τα επιφέρει ριζικές αλλαγές σε όλους τους οικονομικούς φορείς, ιδιαίτερα στις επιχειρήσεις και τις συναλλαγές τους με τους προμηθευτές, τους καταναλωτές και, φυσικά, με το προσωπικό τους.

Οι επιχειρήσεις, χάρις στο ενιαίο νόμισμα, θα αποκομίσουν σημαντικά οφέλη, μερικά από τα οποία, σε πρώτο στάδιο δεν θα γίνουν αμέσως εμφανή, γιατί θα υπάρξουν αξιοσημείωτα πρακτικά εμπόδια.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις εκτιμάται ότι θα αποκομίσουν πέντε ουσιαστικά οφέλη από την εισαγωγή του Ευρώ (ενώ κάθε επιχείρηση, θα ενδιαφέρεται περισσότερο ή λιγότερο για ένα θέμα, ανάλογα με την πορεία ή τον κλάδο δραστηριότητα της):

- **Το τέλος των υποτιμήσεων:** σύμφωνα με μελέτες, το όφελος που προκύπτει για τις ελληνικές επιχειρήσεις από υποτίμηση ή διολίσθηση της δραχμής είναι προσωρινού χαρακτήρα. Μακροπρόθεσμα. Οι διολισθήσεις οδηγούν σε

αλυσιδωτή αύξηση των τιμών και μισθών, με αρνητικές συνέπειες για την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων.

- **Μείωση των χρηματοοικονομικών δαπανών:** αν μια επιχείρηση έχει εξαγωγικό προσανατολισμό, θα εξοικονομήσει σημαντικά ποσά από το κόστος μετατροπών συναλλάγματος ή τις δαπάνες για την κάλυψη από συναλλαγματικούς κινδύνους. Το σημαντικότερο όμως, είναι ότι θα επιτύχει βελτίωση των οικονομικών της αποτελεσμάτων, λόγω μεγαλύτερης σταθερότητας των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις είχαν, κατά καιρούς υποστεί σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις από τις απότομες διακυμάνσεις των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων στις νομισματικές κρίσεις των τελευταίων ετών και βρέθηκαν σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τις ξένες ανταγωνίστριες τους.

- **Αναζήτηση των νέων αγορών:** η χρήση του Ευρώ θα ενισχύσει την ενιαία αγορά και θα επιτρέψει στις ελληνικές επιχειρήσεις να αναζητήσουν νέες αγορές, χωρίς συναλλαγματικό κίνδυνο. Συνεπώς οι επιχειρήσεις θα αντιμετωπίσουν με εντονότερο ανταγωνισμό, αλλά θα

μπορέσουν ταυτόχρονα να αναζητήσουν νέους πελάτες. Θα μπορέσουν, επίσης, να συγκρίνουν τιμές των προμηθευτών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και ενδεχομένως να βελτιώσουν τις συνθήκες αγοράς αλλάζοντας τους προμηθευτές.

- **Ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις εμπορικές συναλλαγές και στις διεθνείς νομισματικές σχέσεις:** όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση γίνεται ισχυρότερη όταν έχει ενιαία εκπροσώπηση στην GATT, έτσι και το Ευρώ εκτιμάται ότι θα είναι πιο ισχυρό από τις εθνικές νομισματικές μονάδες των χωρών της ζώνης του και θα επιτρέψει παγκοσμίως μια εξισορρόπηση οικονομικού συσχετισμού δυνάμεων. Αυτό είναι σημαντικό, αν ληφθεί υπόψη ότι το δολάριο των ΗΠΑ καλύπτει σήμερα το 83% των συναλλαγών, ενώ τα δύο τρίτα των περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρείας σε συνάλλαγμα είναι εκφρασμένα σε δολάρια. Η ζώνη του Ευρώ θα έχει το ίδιο κύρος με τις ΗΠΑ στο διεθνές εμπόριο. Επιπροσθέτως, η Ε.Ε. θα είναι πολύ λιγότερο εκτεθειμένη στις διακυμάνσεις των νομισμάτων τρίτων χωρών, δεδομένου του μεγάλου όγκου του ενδοκοινοτικού εμπορίου.

- Ένα κίνητρο για εξορθολογικοποίηση των δημοσιονομικών μεγεθών της χώρας: αυτό είναι σημαντικό, δεδομένου ότι η αυστηρή τήρηση των κριτηρίων του Μάαστριχτ και των προβλέψεων του Συμφώνου για την Σταθερότητα και Ανάπτυξη θα οδηγήσει, στην περίπτωση της Ελλάδας, σε σταδιακή μείωση του δημοσίου χρέους, το οποίο υπερβαίνει το 100% του Ακαθάριστου του Εγχώριου Προϊόντος(ΑΕΠ).

Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΜΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΕ ΕΥΡΩ

Για τη μετατροπή το κεφαλαίου μιας κεφαλαιουχικής εταιρείας σε Ευρώ, δύο είναι οι αποδεκτές μέθοδοι που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν:

είτε η συνολική μετατροπή του εταιρικού κεφαλαίου σε Ευρώ, είτε η μετατροπή της ονομαστικής αξίας των μετοχών ή των μεριδίων σε Ευρώ (ανάλογα με το αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία ή ΕΠΕ).

Με βάση το Ν. 2842/2000, υιοθετήθηκε η δεύτερη μέθοδος, που επιτρέπει σε όσες εταιρείες επιθυμούν να εξακολουθήσουν να δημοσιεύουν την ονομαστική αξία των μετοχών ή των μεριδίων τους, να την στρογγυλοποιούν αμέσως προς το πλησιέστερο λεπτό του Ευρώ.

Να σημειωθεί ότι σύμφωνα ε το Ν. 2842/2000, η ονομαστική αξία κάθε μετοχής δεν μπορεί να οριστεί κατώτερη των τριάντα (0,30) λεπτών του Ευρώ και ανώτερη των εκατό (100) Ευρώ.

Η μετατροπή και η στρογγυλοποίηση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής ή μεριδίου καταλήγει υποχρεωτικά σε αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου και τροποποίηση τω σχετικών άρθρων του

καταστατικού. Αν πρόκειται για Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. που αποφασίζεται παρά κάθε αντίθετη διάταξη τους από την Γ.Σ. των μετόχων ή εταίρων αντίστοιχα.

Η αύξηση του κεφαλαίου πραγματοποιείται με κεφαλοποίηση αποθεματικών ή και μ καταβολή μετρητών. Το ποσό που αντιστοιχεί στη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου καταχωρίζεται υποχρεωτικά σε ειδικό αποθεματικό και κεφαλοποιείται με μελλοντική αύξηση του εν λόγω κεφαλαίου.

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΔΕΚΟ, ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση –Νομαρχίες, Δήμοι, Κοινότητες– θα πρέπει να αναβαθμίσει τα συστήματα και τα έντυπά της, προσαρμόζοντάς τα στη νέα πραγματικότητα του Ευρώ. Όλα τα οικονομικά μεγέθη (προϋπολογισμός, ισολογισμός, απολογισμός και απαιτήσεις) πρέπει να εκφράζονται σε Ευρώ. Υπάρχει όμως περίπτωση να μην έχει προχωρήσει τόσο η μηχανογράφηση, ούτε οι αναγκαίες λογιστικές μετατροπές. Οι εφορίες και οι δημόσιοι οργανισμοί είναι οι τομείς που κατά πάσα πιθανότητα θ' αντιμετωπίσουν το μεγαλύτερο πρόβλημα.

ΔΕΚΟ

Τα ίδια ισχύουν και με τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας. Ήδη, στους λογαριασμούς του ΟΤΕ, της ΔΕΗ και της ΕΥΔΑΠ, το πληρωτέο ποσόν εμφανίζεται και σε Ευρώ. Εκτός από τους λογαριασμούς, και με δεδομένο ότι οι ΔΕΚΟ επιπλέον αποτελούν εταιρείες με παγκόσμια εμπορική δραστηριότητα, η ίδια διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί και όσον αφορά τις προμήθειες υλικού ή τη μισθοδοτική τους πολιτική.

Στην εντός ΟΝΕ εποχή, που το κόστος εκφράζεται σε Ευρώ, το ποσόν που πληρώνει ο Έλληνας καταναλωτής π.χ. για ηλεκτρική ενέργεια, είναι άμεσα συγκρίσιμο με αυτό που πληρώνει ένας καταναλωτής σε κάποια άλλη χώρα της Ευρώπης.

Για τη δημόσια διοίκηση, το εγχείρημα της μετάβασης από τη δραχμή στο Ευρώ είναι τολμηρό, κυρίως αν το προσεγγίσει κανείς σε συσχέτιση με την έκταση που καλύπτει ο ευρύτερος δημόσιος τομέας στη διάρθρωση των δραστηριοτήτων της ελληνικής οικονομίας.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια εντυπωσιακή εξέλιξη και έχει ενταχθεί πλήρως στο Ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα, τόσο από την πλευρά της τεχνολογικής αναβάθμισης όσο και από πλευράς υπηρεσιών. Ήδη από το 1998, οι ελληνικές τράπεζες έχουν προχωρήσει σε παροχή προϊόντων επενδύοντας ουσιαστικά στη συναλλαγματική ασφάλεια του Ευρώ.

Τα δάνεια ήδη διατίθενται και σε Ευρώ προσφέροντας ασφαλέστερο επιτόκιο, συγχρόνως όμως και την ευελιξία ενός νομίσματος. Τα μηχανογραφικά προγράμματα, τέλος, προβλέπουν ειδικό κωδικό για το Ευρώ, ενώ τα μηχανήματα αυτόματης συναλλαγής (ATM) θα πραγματοποιούν από το 2002 συναλλαγές σε Ευρώ και όχι σε δραχμές, καθώς όλοι οι λογαριασμοί θα μετατραπούν σε Ευρώ.

Στη μετά-ΟΝΕ εποχή η νομισματική πολιτική δεν θα ασκείται από τις Κεντρικές Τράπεζες των κρατών-μελών αλλά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η Τράπεζα της Ελλάδος επομένως, όπως και οι υπόλοιπες εθνικές τράπεζες, θα καταστεί μέλος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Τραπεζών, οι οποίες θα συναποφασίζουν για όσα έχουν σχέση με τη νομισματική πολιτική,

σε συμβουλευτικό πάντοτε επίπεδο, όπως ορίζεται από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ.

Ο χώρος των τραπεζών είναι από τους τομείς που αναμένεται ότι θα αντιμετωπίσουν τις μεγαλύτερες μεταβολές στη μετά-ONE εποχή. Το κόστος προσαρμογής του τραπεζικού τομέα ανέρχεται σε 8-10 δις. Ευρώ, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Οι μεγάλες τράπεζες της Ευρώπης, πάντως, θεωρούν την ONE ως μια πραγματική πρόκληση, καθώς στη νέα πραγματικότητα ο ανταγωνισμός θα διευρυνθεί και η αγορά θα επιβάλει τη μεγαλύτερη σύγκλιση τιμών, άρα την προσέλκυση πελατών. Στις αναμενόμενες συνέπειες περιλαμβάνονται επίσης η ενοποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών και η ευκολότερη πρόσβαση όλων, δηλαδή 290 εκατομμυρίων πολιτών, που μετά την διεύρυνση θα φτάσουν τα 371 εκατομμύρια, σε όλες τις αγορές.

Η πιο αρνητική επίπτωση στο τραπεζικό σύστημα τη μετά-ONE εποχή, είναι η ανάγκη που θα προκύψει για συγχωνεύσεις προκειμένου να δημιουργηθούν ισχυροί Ευρωπαϊκοί όμιλοι που θα αντέξουν στον ανταγωνισμό. Στον ελληνικό τραπεζικό χώρο, ως θετικό στοιχείο μπορεί να καταγραφεί η ύπαρξη ήδη ισχυρών ομίλων που είναι έτοιμοι να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις του μέλλοντος και να μιλήσουν επί ίσους όρους με τους Ευρωπαίους εταίρους.

Τι θα γίνει με τους Τραπεζικούς Λογαριασμούς και τα δάνεια; Την 1η Ιανουαρίου 2002 οι λογαριασμοί σε όλες τις Τράπεζες θα μετατραπούν αυτόματα σε Ευρώ, χωρίς καμία επιβάρυνση για τον πελάτη. Το ίδιο θα συμβεί και με τις συμβάσεις δανείων και με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Επίσης από την 1η Ιανουαρίου 2002 όλες οι επιταγές εκδίδονται μόνο σε Ευρώ.

Επίσης, η χρήση του Ευρώ δεν θα δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας ή προβλήματα δημοσίευσης των χρηματοοικονομικών προϊόντων ή των ομολόγων που εκφράζονται σε Ευρώ.

Σημειώνεται ότι η μετάβαση όλων των χρηματοοικονομικών αγορών στο Ευρώ, ειδικότερα, η απεικόνιση και η τιμολόγηση όλων των κινητών αξιών και των τίτλων στο ενιαίο νόμισμα, θα διευρύνει σημαντικά το μέγεθος τους. Θα επιφέρει επίσης, αλλαγή στη συμπεριφορά των επενδυτών, για τους οποίους. Πλέον, οι τομείς δραστηριότητας, η φήμη και η αξιολόγηση(rating) θα είναι σημαντικότερα κριτήρια σε σύγκριση με την εθνικότητα των εκδοτών.

ΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

Η εισαγωγή του Ευρώ συνεπάγεται μία ακόμα επίπτωση, εκείνη που αφορά τη φορολογία των τόκων που αποκτούν οι μη μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδας από καταθέσεις σε συνάλλαγμα. Ειδικότερα, με την εγκύκλιο «Φορολογία των τόκων που αποκτούν μη μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας από καταθέσεις σε συνάλλαγμα μετά την ένταξη της δραχμής στη ζώνη του Ευρώ» καταργείται το προνόμιο της μη φορολόγησης των τόκων για όσους έχουν καταθέσεις σε νόμισμα χώρας-μέλους της «Ευρώ-ζώνης».

Αντίθετα, από την 1/1/2001 το προνόμιο εξακολουθεί να ισχύει για τους μη μόνιμους κατοίκους Ελλάδας που διατηρούν καταθέσεις στη χώρα μας σε νομίσματα εκτός της «Ευρώ-ζώνης», όπως σε δολάρια ΗΠΑ, λίρες Αγγλίας, κορόνες Σουηδίας, γεν Ιαπωνίας κ.λ.π.

ΜΙΣΘΟΙ, ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ, ΦΟΡΟΙ

Η ελληνική κυβέρνηση, γνωρίζοντας τη βαρύτητα που έχει η εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής προετοιμασίας της κοινωνίας, των πολιτών και του κρατικού μηχανισμού, έχει εκπονήσει από τον

Ιούλιο του 1998, δια του αρμόδιου Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, Ειδικό Σχέδιο Μετάβασης στο Ευρώ.

Το Σχέδιο αναφέρεται σε όλους τους τομείς, ξεκινώντας από τον Κρατικό Μηχανισμό και το Δημόσιο Τομέα. Καλύπτει όλους τους ευαίσθητους τομείς και συγκεκριμένα εκείνους τους τομείς που αποτελούν τους μηχανισμούς της οικονομίας.

ΜΙΣΘΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Οι μισθοί, οι αποζημιώσεις και οι συντάξεις του Δημοσίου έχουν άμεση συνάρτηση με τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι όποιες μετατροπές τους σε Ευρώ, επομένως, εξαρτώνται τόσο από τις δυνατότητες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους όσο και κυρίως από τις επιλογές της κυβέρνησης για τη μετατροπή των ποσών αυτών στο νέο νόμισμα.

Για τις συντάξεις, ειδικότερα, η όλη διαδικασία μετάβασης και προσαρμογής έχει αρχίσει από το 1998 και θεωρητικά ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2000. Το ελληνικό κράτος προετοιμάστηκε αναδιοργανώνοντας τα έντυπα που αφορούν τη διοικητική διαχείριση των συντάξεων.

Τι θα γίνει με τους μισθούς ή τις συντάξεις μας. Οι αποδοχές μας - μισθοί, συντάξεις - θα μας καταβάλλονται σε δραχμές μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2001 και από την 1η Ιανουαρίου 2002 σε φ-Ευρώ.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Για το φορολογικό σύστημα, το Υπουργείο Οικονομικών επικεντρώνει τις προσπάθειές του στην εξομοίωση του ελληνικού συστήματος με τα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά, αλλά και την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την πάταξη της φοροδιαφυγής. Η όλη προσπάθεια στοχεύει φυσικά και στην εξασφάλιση της τεχνικής και της τεχνολογικής υποδομής που θα επιτρέπει την αλληλεξάρτηση όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών - (π.χ. τελωνεία, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Ελεγκτικό Συνέδριο κ.τ.λ.) με την ολοκλήρωση και επιπλέον αναβάθμιση του συστήματος TAXIS.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι επίσης η τροποποίηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Συγκεκριμένα: Η μετατροπή των δεδομένων του Ισολογισμού της εταιρίας από δραχμές σε Ευρώ γίνεται ήδη υποχρεωτικά από το πρώτο εξάμηνο του 2000, αλλά για όσους το επιθυμούν η διαδικασία αυτή θα μπορεί να γίνεται και κατά τη

μεταβατική περίοδο για τη διευκόλυνση θεμάτων όπως ο υπολογισμός του ΦΠΑ.

Στο μεταβατικό στάδιο τα στοιχεία τηρούνται με διπλή αναγραφή (σε Ευρώ και σε δραχμές), αν όμως αποφασιστεί μετατροπή τους σε Ευρώ πριν την υποχρεωτική περίοδο (το 2002) τότε αυτή η απόφαση είναι οριστική και δεν επιδέχεται οποιαδήποτε αλλαγή.

Άλλο επίμαχο θέμα αποτελεί η φορολογία εισοδήματος, καθώς οι πάσης φύσεως παρακρατήσεις που έχουν σχέση με το φόρο εισοδήματος και καταβάλλονται από 1-1-2000 έως και 31-12-2000 μπορούν με επιλογή του καταβάλλοντα να γίνονται είτε σε δραχμές, είτε σε Ευρώ. Τα έντυπα των φορολογικών δηλώσεων φέρουν ειδικό κωδικό, ο οποίος θα περιγράφει το νόμισμα που επιλέγεται για την πληρωμή των φορών. Οι δηλώσεις του οικονομικού έτους 2001 (αυτές που θα αφορούν το έτος 2000 δηλαδή), θα είναι σε δραχμές για όλες τις κατηγορίες. Οι δηλώσεις που αφορούν τη μεταβατική περίοδο 2001 και θα υποβληθούν μετά την 1.1.2002 θα υποβληθούν υποχρεωτικά σε Ευρώ. Το ίδιο ισχύει και για τις όποιες βεβαιώσεις θα εκδοθούν για το σκοπό αυτό, καθώς και για τις όποιες δηλώσεις παρακράτησης φόρου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Σημειώνεται ότι, μετά τη μετάβαση των χρηματοοικονομικών αγορών στο Ευρώ, οι μετοχές εκφράζονται σε Ευρώ και η τιμή ανοίγματος έχει υπολογιστεί με βάση την τιμή κλεισίματος της τελευταίας ημέρας του Δεκεμβρίου, στην οποία εφαρμόστηκε η ισοτιμία Ευρώ/εθνικής νομισματικής μονάδας που ορίστηκε την 1.1.1999.

Μετά την μετατροπή της τιμής, έγινε στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη υποδιαίρεση (δηλ στο πλησιέστερο λεπτό του Ευρώ). Για τις αξίες σε νόμισμα εκτός της ζώνης του Ευρώ, δεν αλλάζουν τα δεδομένα.

Στην περίπτωση των ομολόγων και λοιπών τίτλων σε άυλη μορφή, η καθιέρωση του Ευρώ επιβάλλει την μετατροπή των λογαριασμών σε Ευρώ με δύο δεκαδικά ψηφία.

Όσον αφορά τους φυσικούς τίτλους, η καθιέρωση του Ευρώ δεν επηρεάζει την απεικόνιση των τιμών τους.

Υπολογίζεται, ωστόσο, μια ονομαστική αγοραία αξία από τους διασολαβητές για όλες τις πράξεις που συνδέονται με τους τίτλους αυτούς (π.χ. πληρωμή τοκομεριδίου).

ΤΑ «SOS» ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Κρίσιμο σημείο για τους καταναλωτές είναι η διπλή αναγραφή τιμών μετά τον Ιανουάριο του 2002. Κλειδί για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος αποτελεί η ενημέρωση. Μπορεί κανείς να πει ότι γενικά οι καταναλωτές θα ωφεληθούν από την εισαγωγή του Ευρώ, καθώς οι αρμόδιοι του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας πιστεύουν πως οι τιμές θα πιεστούν προς τα κάτω, άποψη που κινδυνεύει να διαψευσθεί αν δεν εφαρμοσθούν αυστηρά μέτρα ελέγχου από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου.

Επιπλέον, θα μπορεί να υπάρχει σύγκριση, θα ενισχυθεί η διαφάνεια στους μισθούς όπως και όλα τα οικονομικά μεγέθη, ακολουθώντας την τάση να αποτελέσουν μελλοντικά το κοινό σημείο αναφοράς για κάθε Ευρωπαίο πολίτη.

Τα «υπέρ» του νέου νομίσματος:

Η δημιουργία μιας μεγάλης και πιο ομοιογενούς αγοράς που θα δίνει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να δημιουργήσουν, να προσφέρουν και να ανταγωνιστούν, ενώ στους καταναλωτές το προνόμιο να κάνουν ευκολότερα έρευνα αγοράς, συγκρίνοντας τις τιμές προϊόντων και παρεχομένων υπηρεσιών σε Ευρωπαϊκό πλέον επίπεδο.

- Η μείωση του κόστους παραγωγής.
- Η εξάλειψη του κόστους που προκύπτει από τη μετατροπή του συναλλάγματος.
- Η μείωση του συναλλαγματικού και των νομισματικών κινδύνων.
- Η διατήρηση των χαμηλών επιτοκίων λόγω της δύναμης και του εύρους που θα αποκτήσει η Ευρωπαϊκή οικονομία και επομένως το κοινό της νόμισμα.
- Η απλούστευση του σημερινού πολύπλοκου συστημάτων γεωργικών νομισματικών ρυθμίσεων μέσω των πράσινων ισοτιμιών.
- Η ενίσχυση του ανταγωνισμού και των κινήσεων συγχώνευσης των επιχειρήσεων.
- Η ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής αγοράς ομολόγων.

- Αύξηση το εμπορίου και ανάπτυξη της οικονομίας στο σύνολο της, με ευεργετικές επιδράσεις στην απασχόληση.
- Σταθερότητα στις τιμές, λόγω της εξάλειψης του συναλλαγματικού κινδύνου από τις διακυμάνσεις των τιμών των ειδών που προέρχονται από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα «κατά» του νέου νομίσματος:

- Η ελαχιστοποίηση, σε σημείο εκμηδενισμού, της εθνικής ανεξάρτητης νομισματικής πολιτικής και ο περιορισμός της αντίστοιχης οικονομικής κάθε κράτους μέλους της ΟΝΕ.
- Η απαγόρευση των όποιων ελιγμών στην εφαρμογή της δημοσιονομικής πολιτικής, λόγω των όρων του Συμφώνου Σταθερότητας.
- Υιοθέτηση ενιαίας πολιτικής χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ενδεχόμενες εθνικές ιδιομορφίες.
- Αναμένεται να δημιουργηθούν προβλήματα στη μετακίνηση του εργατικού δυναμικού.
- Η φορολογική πολιτική δεν θα είναι ενιαία στα κράτη μέλη, εκτός σε ό,τι αφορά το ΦΠΑ.
- Το κρίσιμο σημείο για την εισαγωγή του Ευρώ στις συναλλαγές είναι ο βαθμός αποδοχής του από τους καταναλωτές.

Αυτό με τη σειρά του εξαρτάται από το πόσο καλά θα προετοιμαστούν κράτος και επιχειρήσεις στο λίγο χρονικό διάστημα που απομένει.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Για διάφορους λόγους (αναλφαβητισμός, αναπηρία, αποκλεισμός από τα συνήθη μέσα ενημέρωσης, έλλειψη ενδιαφέροντος κ.τ.λ.) ένα μεγάλο μέρος του Ευρωπαϊκού πληθυσμού δεν μπορεί να έχει την κατάλληλη ενημέρωση για την προσαρμογή στο Ευρώ, και για το λόγο αυτό, το νέο νόμισμα μπορεί να γίνει ένας παράγοντας αποκλεισμού αντί ενοποίησης.

Γνωρίζουμε όλοι ότι η μετάβαση από τα εθνικά νομίσματα στο Ευρώ αποτελεί μεταξύ άλλων κατάργηση των συνηθισμένων πρακτικών (εκτιμήσεις των τιμών, αλλαγή των νομισματικών όρων) και μια κατάργηση των συμβόλων.

Για να αποφύγουμε την αίσθηση αποκλεισμού σε συγκεκριμένα τμήματα του πληθυσμού, θα είναι απαραίτητο οι αρχές να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες ανάγκες των ομάδων αυτών, εντοπίζοντας τα προβλήματα τους και σχεδιάζοντας τις κατάλληλες λύσεις.

Λαμβάνοντας αυτό υπόψη η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρχίσει να εφαρμόζει το πρόγραμμα «Κάνοντας το Ευρώ εύκολο» του οποίου οι κύριοι στόχοι είναι:

Να γίνουν κατανοητές οι σχέσεις των καταναλωτών με το Ευρώ, ιδιαίτερα όσων ανήκουν σε ομάδες με δύσκολη οικονομική και

κοινωνική κατάσταση, να αναλυθούν τα προβλήματα οι αμφιβολίες και οι φόβοι τους.

Με βάση τις ανάγκες των ομάδων αυτών να δημιουργηθούν τα κατάλληλα μέσα για την ενημέρωση και εκπαίδευση τους.

Γενικά, η επιδίωξη είναι η υιοθέτηση μέτρων που διευκολύνουν ασφαλή βήματα προς το Ευρώ, δίνοντας απαντήσεις σε ερωτήματα που διατυπώνονται από καθεμία από τις ομάδες των πολιτών και παροχή βοήθειας σε αυτούς ώστε να αντιμετωπίσουν πρακτικά ζητήματα.

- Άτομα με ειδικές ανάγκες
- Ομάδες με κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού
- Καταναλωτές
- Ηλικιωμένοι

Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες

Από την 1η Ιανουαρίου του 2002 το Ευρώ θα είναι το νόμισμα περισσότερων από 300 εκατομμυρίων Ευρωπαίων από τις 12 χώρες της Ε.Ε. οι οποίοι θα πρέπει να προσαρμοστούν στην χρήση των νομισμάτων και χαρτονομισμάτων.

Οι Δημόσιες Διοικήσεις και οι ιδιωτικοί φορείς εκπονούν ενημερωτικές καμπάνιες για το σύνολο του πληθυσμού με σκοπό να βοηθήσουν τους πολίτες να αναγνωρίζουν τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα και να εξοικειωθούν με την νέα κλίμακα αξιών που θα φέρει το Ευρώ, μια κλίμακα στην οποία οι έννοιες του ακριβού και του φθηνού θα ορίζονται σε Ευρώ και όχι στα εθνικά νομίσματα.

Κατά αυτήν την έννοια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του προγράμματος «Κάνοντας το Ευρώ εύκολο» επιχειρεί να ενημερώσει όσους θα έχουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην απόκτηση πληροφόρησης. Για το λόγο αυτό επιχειρεί να δημιουργήσει στενή σχέση μεταξύ όσων ενέχονται στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των πληροφοριών και των μέσων που χρειάζονται.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του προγράμματος αυτού είναι:

1. Ενημέρωση και εκπαίδευση σχετικά με το Ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα προβλήματα που μπορεί να

προκύψουν σχετικά με το θέμα, και τα οποία δεν θα είναι μόνον τεχνικά, δηλαδή, θα είναι σημαντικό όχι μόνον να εξηγήσουν □ θέματα όπως η μετατροπή του εθνικού νομίσματος σε Ευρώ αλλά και να διαβεβαιώσουν τις ομάδες αυτές ότι οι συντάξεις τους θα αραμείνουν ίδιες ή ότι με κανέναν τρόπο δεν θα είναι το Ευρώ ένας ακόμα παράγοντας κοινωνικού αποκλεισμού.

Ολοκληρωμένες μελέτες έχουν δείξει ότι η λεπτομερής πληροφόρηση επιτρέπει σε κάθε πολίτη να ενημερωθεί σωστά. Αναφερόμαστε αφενός στο γεγονός ότι το ενημερωτικό υλικό θα πρέπει να προσαρμοστεί στις ανάγκες της κάθε ομάδας, και αφετέρου στο γεγονός ότι η πληροφόρηση αυτή θα πρέπει να γίνει από μεσάζοντες οι οποίοι εμπνέουν εμπιστοσύνη, (ιατρικό προσωπικό, άτομα που έχουν συνηθίσει στην επαφή με το κοινό, εκπαιδευτικοί) και πάνω απ' όλα άτομα που προέρχονται από την ίδια ομάδα για την οποία προορίζεται η ενημέρωση.

Ειδικοί έχουν σχεδιάσει ειδικά μέσα εκμάθησης για τα άτομα με σωματικές αναπηρίες τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες τους.

Σε ότι αφορά τα άτομα με προβλήματα ακοής, σε πρώτη φάση πρέπει να δοθεί βαρύτητα στο γεγονός ότι λόγω του προβλήματος τους και του αναλφαριθμητισμού που συχνά αυτό συνεπάγεται,

δύσκολα μπορούν να πληροφορηθούν σχετικά με το Ευρώ. Οι δραστηριότητες σχετικά με αυτή την ομάδα ξεκίνησαν με την επιλογή ενός νοηματικού σήματος για το Ευρώ. Συνεχίστηκαν με μια σειρά διαδικασιών για την δημιουργία ενημερωτικών και εκπαιδευτικών δικτύων για την εκπαίδευση των ατόμων που θα παράσχουν την ενημέρωση αυτή.

Για την περίπτωση των ατόμων με προβλήματα όρασης η Ευρωπαϊκή Ένωση Ατόμων με Προβλήματα Όρασης συνεργάστηκε στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προτείνοντας ιδέες για τον σχεδιασμό χαρτονομισμάτων και νομισμάτων ώστε να είναι εύκολη η αναγνώριση τους. Σαν αποτέλεσμα, τα κέρματα θα ξεχωρίζονται από το μέγεθος, το βάρος, την αφή, τις άκρες τους και το χρώμα, που θα είναι διαφορετικά για κάθε κέρμα. Τα χαρτονομίσματα θα ποικίλουν σε μήκος και πλάτος και θα ξεχωρίζονται από το χρώμα, ώστε άτομα με σοβαρά προβλήματα όρασης να μπορούν να διακρίνουν την αξία, αφού θα είναι πολύ μεγάλη και θα έχει μεγάλη αντίθεση με το φόντο. Όσοι δεν έχουν καθόλου όραση θα μπορούν να τα διακρίνουν από το ανάγλυφο της γραφής που θα εμφανίζεται και στις δύο πλευρές του χαρτονομίσματος.

Η ΕΚΤ έχει κατασκευάσει 28.000 κουτιά με δείγματα των χαρτονομισμάτων, τα οποία θα διανεμηθούν στους εκπαιδευτές

των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Τα χαρτονομίσματα αυτά θα έχουν το ίδιο μέγεθος, αφή και χρώμα με τα αληθινά παρόλο που θα είναι τυπωμένα μόνο από την μία πλευρά και θα φέρουν την αναγραφή «χωρίς αξία» για την αποφυγή πλαστογραφιών. Θα αριθμηθούν ξεχωριστά και θα έχουν χαρακτηριστικά ασφαλείας τα οποία δεν θα γίνουν γνωστά μέχρι τον Σεπτέμβρη του 2001.

Η Επιτροπή και οι αντίστοιχοι φορείς των διαφόρων Κρατών Μελών θα διανείμουν τα πακέτα αυτά από τον Απρίλιο του 2001. Θα περιλαμβάνουν ενημερωτικά φυλλάδια και παιχνίδια δημιουργημένα από πολίτες που ανήκουν σε συλλόγους ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ταυτόχρονα, τα διάφορα εθνικά νομισματοκοπεία θα παράγουν τα πακέτα αυτά ώστε οι πολίτες με σωματικές ή διανοητικές αναπηρίες να εξοικειωθούν με το Ευρώ.

Ομάδες Με Κίνδυνο Κοινωνικού Αποκλεισμού

Ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι ένα φαινόμενο με πολλαπλές παραμέτρους των οποίων τα αποτελέσματα είναι η φτώχεια και καταστάσεις όπως διακρίσεις και παραβίαση των δικαιωμάτων των πολιτών.

Η σχέση των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων με το Ευρώ περικλείει πολύ διαφορετικές κατηγορίες μεταξύ των οποίων ξεχωρίζουν:

- Ανειδίκευτοι και αναλφάβητοι
- Σωματικά και διανοητικά ανάπηροι
- Τοξικομανείς
- Κακοποιοί, φυλακισμένοι και άτομα με ποινικό μητρώο
- Παιδιά ή νέοι που έχουν υποστεί κακομεταχείριση ή που μεγάλωσαν σε οικογένειες όπου υπήρχαν συγκρούσεις
- Φυλετικές, θρησκευτικές, γλωσσικές, ή εθνικές μειονότητες
- Πρόσφυγες και μετανάστες
- Ζητιάνοι και άστεγοι

Όλες αυτές οι ομάδες, που σε πολλές περιπτώσεις στερούνται των βασικών πόρων, βλέπουν την άφιξη του Ευρώ σαν ακόμα ένα στοιχείο αποκλεισμού αφού η πληροφόρηση τους σχετικά με το

θέμα είναι αποσπασματική. Επίσης τα άτομα αυτά σε επισφαλείς καταστάσεις είναι εκείνα που ανησυχούν περισσότερο, ενώ ταυτόχρονα είναι λιγότερο ευαίσθητα στα πιθανά πλεονεκτήματα, αφού οι επιπτώσεις του Ευρώ στην ζωή τους φαίνονται κάτι παραπάνω από αφηρημένες.

Για το λόγο αυτό, κατά τον σχεδιασμό ενημερωτικών εκστρατειών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες των ομάδων αυτών. Στο έργο αυτό σημαντική είναι η δουλειά των διαφόρων κέντρων αποτοξίνωσης αποκατάστασης ή άλλων, των οποίων το προσωπικό είναι υπεύθυνο για την ενημέρωση των ατόμων αυτών σχετικά με το Ευρώ, στη σωστή στιγμή και στον κατάλληλο βαθμό έτσι ώστε να μην θεωρήσουν το νέο νόμισμα ως έναν ακόμα παράγοντα αποκλεισμού στην ζωή τους.

Έτσι λοιπόν, πολλές φυλακές διεξάγουν πιλοτικά προγράμματα για να μεταφέρουν στους φυλακισμένους την πραγματικότητα του Ευρώ. Τα προγράμματα αυτά αποτελούνται από ενημερωτικές συναντήσεις καθώς και παράδοση ενημερωτικού υλικού (φυλλάδια, πίνακες ισοτιμιών κ.τ.λ.)

Τέτοιες δραστηριότητες διεξάγονται και σε κέντρα αποτοξίνωσης και αποκατάστασης, όπου εκτός από ενημερωτικές συζητήσεις γίνονται και άλλες δραστηριότητες όπως εικονικές δοσοληψίες με αντίγραφα των νέων χαρτονομισμάτων. Οι πρακτικές αυτές

δραστηριότητες είναι ευεργετικές αφού έχει αποδειχθεί ότι η θεωρία που δεν συνοδεύεται από πράξη ξεχνιέται εύκολα από την πλειοψηφία των ατόμων και μπορεί να προκαλέσει ακόμα και απόρριψη.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Η άφιξη του Ευρώ θα προκαλέσει σημαντική αλλαγή. Θα υποχρεώσει τους καταναλωτές να τροποποιήσουν τις διανοητικές διεργασίες τους με την έννοια ότι θα πρέπει να συνηθίσουν να βλέπουν τις τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών να εκφράζονται μόνο στο νέο νόμισμα. Επίσης θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμήσουν αν οι τιμές αυτές είναι σωστές, ακριβές ή φτηνές.

Η επανάσταση αυτή θα επηρεάσει πολλές πτυχές της καθημερινής μας ζωής μεταξύ αυτών και η οικιακή οικονομία. Για το λόγο αυτό, οι ομάδες που θα χρειαστούν περισσότερη ενημέρωση σε σχέση με τις αλλαγές που θα φέρει το Ευρώ είναι τα άτομα εκείνα, άντρες ή γυναίκες, που διαχειρίζονται το νοικοκυριό τους, και τα οποία είναι πιθανό στην αρχή να δυσκολευτούν να προσαρμοστούν στις νέες τιμές που θα συναντούν στις καθημερινές αγορές τους.

Ένα από τα στοιχεία που αρχικά θα τραβήξουν την προσοχή των καταναλωτών θα είναι το γεγονός ότι οι τιμές σε Ευρώ θα είναι αριθμητικά μικρότερες, (θα υπάρχουν αντικείμενα που δεν θα κοστίζουν ούτε ένα Ευρώ). Επομένως, θα υπάρχει η τάση αγορών χωρίς προηγούμενα να έχει εκτιμηθεί η τιμή, με την εντύπωση ότι το προϊόν είναι πιο φτηνό από ότι είναι στην πραγματικότητα. Για

το λόγο αυτό, τον πρώτο καιρό της επαφής με το Ευρώ, θα είναι λογικό οι τιμές να μετατρέπονται στο αντίστοιχο εθνικό νόμισμα για να ξεκαθαρίζονται τυχόν αμφιβολίες για το προϊόν το οποίο αγοράζουμε.

Η διεργασία αυτή θα είναι απλή και θα μπορεί να εκτελείται νοερά όταν πρόκειται για μικρά ποσά που μπορούν εύκολα να απομνημονευθούν. Με τον καιρό όμως, και καθώς θα συνηθίζουμε την ύπαρξη του Ευρώ, δεν θα είναι απαραίτητη η χρήση των μετατροπών.

Θα είναι απαραίτητη η παροχή κάθε είδους πληροφόρησης στους καταναλωτές σχετικά με το πώς γίνονται ο υπολογισμοί σε Ευρώ για να αντιμετωπιστούν οι φόβοι για το νέο νόμισμα και για να επιβεβαιωθεί ότι η αλλαγή δεν θα επιφέρει ποτέ αύξηση των τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών που προσφέρονται. Σε σχέση με τον υπολογισμό του νομίσματος, θα είναι σημαντικό οι καταναλωτές να γνωρίζουν την εφαρμογή των κανόνων στρογγυλοποίησης και τις νέες ψυχολογικές τιμές.

Είναι ήδη γνωστό ότι για να υπολογίσουμε την αξία ενός προϊόντος σε Ευρώ, πρέπει να διαιρέσουμε την αξία του σε εθνικό νόμισμα με την επίσημη ισοτιμία του νομίσματος αυτού με το Ευρώ. Από το αποτέλεσμα της διαίρεσης αυτής, τα τρία πρώτα δεκαδικά στρογγυλοποιούνται σε δύο. Αν το τρίτο δεκαδικό είναι μικρότερο

από 5, στρογγυλοποιείται προς τα κάτω. Αν είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το 5, στρογγυλοποιείται προς τα πάνω αυξανόμενο κατά μία μονάδα. (το ποσόν των 45,768 Ευρώ θα στρογγυλοποιηθεί στα 45,77 Ευρώ).

Είναι πιθανό ορισμένοι έμποροι και εταιρείες να στρογγυλοποιούν τις τιμές προς τα επάνω, προσπαθώντας να επωφεληθούν από την σύγχυση την άγνοια και τα αρχικά προβλήματα που θα προκληθεί από την αλλαγή του νομίσματος. Έτσι οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι προσεκτικοί και να καταγγέλλουν τέτοιες πρακτικές στους αρμόδιους οργανισμούς, αφού τέτοιες στρογγυλοποιήσεις θα προκαλέσουν ανεπιθύμητες αυξήσεις των τιμών και του πληθωρισμού και θα ζημιώσουν την οικονομία.

ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ

Το σύνολο των ηλικιωμένων πολιτών χαρακτηρίζεται από μία θετική τάση προς την Ευρώπη και το Ευρώ, αλλά παρόλα αυτά, οι αμφιβολίες που προκύπτουν είναι πολλές και είναι απαραίτητη η αντιμετώπιση τους.

Από τις δυσκολίες που προβλέπονται στην εξοικείωση με το Ευρώ, μπορούμε να θεωρήσουμε ως μεγαλύτερες:

Την γενική άγνοια για την εμφάνιση του νέου νομίσματος: αυτό γιατί η φυσική παρουσία του Ευρώ δεν είναι ακόμα πραγματικότητα. Εκτός από την φυσική παρουσία, η αξία των νομισμάτων και χαρτονομισμάτων είναι σε γενικές γραμμές άγνωστη.

Αβεβαιότητα σε σχέση με την περίοδο διπλής κυκλοφορίας: θεωρείται ως η παράμετρος που θα επιφέρει την μεγαλύτερη σύγχυση αφού θα συσσωρεύσει πολλούς φόβους και ανησυχίες που δεν υπήρχαν προηγουμένως, κυρίως πρακτικής φύσεως: η ύπαρξη διπλού πορτοφολιού, σε ποιο νόμισμα θα δίνονται ρέστα, η δυνατότητα πληρωμής ενός ποσού και με τα δύο νομίσματα ταυτόχρονα, φόβος υπερβολικής προσέλευσης και μεγάλων ουρών στις ταμειακές μηχανές, κ.τ.λ.

Δυσκολία συνειδητοποίησης των τιμών σε Ευρώ: παρά το ότι σε γενικές γραμμές οι μεγαλύτεροι άνθρωποι δεν έχουν δυσκολίες στους υπολογισμούς, δεν είναι σε όλους εύκολο το να διεξάγουν τους υπολογισμούς αυτούς και επομένως μπορεί να παρανοήσουν τις τιμές γεγονός που μπορεί να:

- Δημιουργήσει την ψευδαίσθηση ότι οι τιμές σε Ευρώ δεν είναι ακριβές
- Να κάνει τους ανθρώπους να προσφεύγουν σε νοητικούς υπολογισμούς με κίνδυνο λανθασμένων εκτιμήσεων των τιμών.
- Προκαλέσει φόβο για ακούσια λάθη και σύγχυση σε σχέση με τα νέα νομίσματα και χαρτονομίσματα.
- Φόβο για απάτες: κυρίως σε ότι αφορά τις αγορές και τους προμηθευτές, για τους οποίους υπάρχει η υποψία ότι θα εκμεταλλευτούν την σύγχυση που θα προκύψει από την στρογγυλοποίηση. Στο σημείο αυτό είναι φανερή η έλλειψη γνώσης του πληθυσμού για την ύπαρξη κανόνων στρογγυλοποίησης.

Από την άλλη μεριά, ο φόβος αυτός δεν είναι υπαρκτός σε τομείς όπως οι μισθοί, οι συντάξεις, η κοινωνική ασφάλιση, τα ενοίκια, και οι τραπεζικές συναλλαγές. Σε ότι αφορά το θέμα των συντάξεων, που είναι ζωτικής σημασίας για την ομάδα των ηλικιωμένων, μέχρι

την 1η Ιανουαρίου του 2002 οι δημόσιες συντάξεις δεν θα υποστούν καμία τροποποίηση ως συνέπεια της άφιξης του Ευρώ. Από την ημερομηνία εκείνη και μετά όμως θα μετατραπούν σε Ευρώ, διαιρώντας το ποσό της συντάξεως κάθε χώρας με την αντίστοιχη τιμή του Ευρώ για τη χώρα αυτή.

Για να κατευναστούν όλοι αυτοί οι φόβοι πριν από την άφιξη του Ευρώ, θα είναι απαραίτητο να:

- Να γίνει προσπάθεια ώστε η περίοδος μετάβασης να μην είναι μόνο μια περίοδος αναμονής και αναβολής των προβλημάτων για αργότερα, και να γίνει προσπάθεια εξοικείωσης με το Ευρώ.
- Να ενισχυθεί η πληροφόρηση ώστε να απαλειφθεί η αβεβαιότητα σχετικά με τα προβλήματα τα του Ευρώ που ήδη έχουν προκύψει ιδιαίτερα:

- Την σταθερότητα των ισοτιμιών
- Το χρονοδιάγραμμα
- Τις αξίες και την εμφάνιση των χαρτονομισμάτων και των κερμάτων

ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΥΦΛΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ

ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Σχεδόν το 2% του σημερινού πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα όρασης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση Τυφλών κλήθηκε επανειλημμένα να δώσει τη γνώμη της κατά το στάδιο της σχεδίασης των τραπεζογραμματίων του Ευρώ, ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα ληφθούν επαρκώς υπόψη οι ανάγκες των τυφλών και των ατόμων με μειωμένη όραση. Άλλωστε, ορισμένα χαρακτηριστικά του σχεδίου που βοηθούν τα άτομα με μειωμένη όραση αποδεικνύονται συχνά ιδιαίτερα χρήσιμα και για άτομα που δεν αντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα όρασης. Τα επτά διαφορετικά μεγέθη που χρησιμοποιούνται για τα τραπεζογραμμάτια θα βοηθούν τους τυφλούς να τα ξεχωρίζουν. Επιπλέον, ορισμένα στοιχεία του σχεδίου των τραπεζογραμματίου εκτυπώνονται ανάγλυφα, με τη χρήση βαθιάς χάραξης και μιας ειδικής μεθόδου εκτύπωσης (χαλκογραφική εκτύπωση). Ορισμένα σημάδια αισθητά δια της αφής, τα οποία τυπώνονται στις άκρες των τραπεζογραμμάτιου των 200 και των 500 Ευρώ, διευκολύνουν ακόμα περισσότερο την αναγνώριση. Για τα άτομα με μειωμένη όραση τα διαφορετικά χρώματα που κυριαρχούν στο καθένα από τα επτά τραπεζογραμμάτια και οι μεγάλοι αριθμοί με εντόνους

χαρακτήρες επιτρέπουν την ευκολότερη αναγνώριση των τραπεζογραμματίων.

Η συμμετοχή της Ελλάδας στη ζώνη Ευρώ αποτελεί ένα σημαντικό ιστορικό βήμα για την πορεία της χώρας μας.

Η ένταξη στην ζώνη Ευρώ συνεπάγεται σημαντικά δυνητικά οφέλη, εμπεριέχει περιορισμούς και προκλήσεις και δημιουργεί αξιόλογες προοπτικές.

Η Ελλάδα με τη συμμετοχή της στην ζώνη Ευρώ έχει τη δυνατότητα να διασφαλίζει ευνοϊκότερες συνθήκες για ευημερία και πλήρη απασχόληση.

Ειδικότερα για τις ελληνικές επιχειρήσεις, η ένταξη της χώρας μας στην ζώνη Ευρώ, είναι μία ευκαιρία και μία πρόκληση για να επεκτείνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τους, αξιοποιώντας την ενιαία Ευρωπαϊκή αγορά, το ευνοϊκό μακροοικονομικό περιβάλλον, αλλά και μία επιτακτική ανάγκη να αναδιοργανωθούν και να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Η τελικά συνολική ωφέλεια σε μια οικονομία από τη συμμετοχή της στην «Ευρώ-ζώνη» και την εισαγωγή του Ευρώ είναι εξαιρετικά δύσκολο να προβλεφθεί, έστω και αν δε ληφθούν υπόψη οι εξωγενείς οικονομικοί παράγοντες, όπως οι τιμές του πετρελαίου. Η επιχειρηματολογία υπέρ της ένταξης μιας χώρας

στην «Ευρώ-ζώνη» είναι γνωστή. Υποστηρίζεται ότι τα επιτόκια μειώνονται, ο πληθωρισμός συμπιέζεται προς τα κάτω κ.λ.π.

Ωστόσο, ένα και μόνο επιχείρημα μπορεί να γίνει σε αυτή τη φάση αποδεκτό, και αυτό αφορά τη συμμετοχή μιας χώρας σε έναν πυρήνα ισχυρών οικονομιών.

Η οικονομική και νομισματική Ένωση είναι ζώνη ενιαίου νομίσματος μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι 12 χώρες της ζώνης του Ευρώ (Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Ολλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Φιλανδία) έχουν ενιαία νομισματική πολιτική. Στόχος είναι η στενότερη διασύνδεση των αγορών, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, η δημιουργία ενός ενιαίου οικονομικού χώρου.

Η Ευρώπη, λοιπόν αναπτύσσεται όλο και πιο δυναμικά, πιο συγκρατημένα, το ενιαίο νόμισμα θα ενισχύσει αυτό το δυναμισμό, αυτή τη νέα αναζήτηση για καινούργιες ιδέες και καινούργιες λύσεις όσον αφορά την χώρα μας. Με την υιοθέτηση του Ευρώ αυξάνονται οι προοπτικές ταχύτερης οικονομικής ανάπτυξης με ταυτόχρονη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών.

Η Ευρωπαϊκή νομισματική Ένωση επιδιώκει ταχύτερη ανάπτυξη, σταθερότητα, πλήρη απασχόληση, άνοδο του βιοτικού επιπέδου των λαών, δυναμική ενιαία παρουσία στην παγκόσμια οικονομία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟ «ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙ» ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Τραπεζογραμμάτια: Στα τραπεζογραμμάτια Ευρώ έχουν ενσωματωθεί ποικίλα χαρακτηριστικά ασφαλείας, χάρη στα οποία θα μπορείτε να αναγνωρίζετε, ένα γνήσιο τραπεζογραμμάτιο.

Έλεγχος με την αφή: Ψηλαφίστε την ανάγλυφη εκτύπωση - οι ειδικές μέθοδοι εκτύπωσης προσδίδουν στα τραπεζογραμμάτια χαρακτηριστική αίσθηση στην αφή.

Οπτικός έλεγχος: Παρατηρήστε το τραπεζογραμμάτιο στο φως. Θα πρέπει να διακρίνετε το υδατογράφημα, την ταινία ασφαλείας και το ημιτελές στη μία όψη σχέδιασμα που συμπληρώνεται ε το αντίστοιχο της οπίσθιας όψης όταν το τραπεζογραμμάτιο παρατηρείται στο φως .

Εξέταση υπό γωνία: Παρατηρήστε το τραπεζογραμμάτιο υπό γωνία. Στην πρόσθια όψη θα δείτε τη μεταβαλλόμενη εικόνα του ολογράμματος πάνω στη λωρίδα ελάσματος Στην οπίσθια όψη, αν

παρατηρήσετε το τραπεζογραμμάτιο υπό γωνία, θα δείτε τη λάμψη της ιριδίζουσας λωρίδας .

Ευρώπη (επί ταύρου): Την Ευρώπη, που απήχθη από τον Δία ο οποίος είχε μεταμορφωθεί σε ταύρο και «έδωσε» το όνομα της στην ήπειρο μας, τη βρίσκουμε στο νόμισμα των 2 Ευρώ.

Ηλεκτρονικά: Οι ηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές, τα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια κ.λ.π.. θα πρέπει να υποστούν προσαρμογές. Μια πρώτη κίνηση προς αυτή την κατεύθυνση έγινε από τον Σύνδεσμο Εισαγωγέων και κατασκευαστών Ταμειακών Συστημάτων. Οι κατασκευαστές συγκρότησαν ομάδα και αναβαθμίζουν ή αντικαθιστούν, έναντι αμοιβής φυσικά, τις ταμειακές μηχανές.

Καποδίστριας (Ιωάννης): Ανέλαβε την ηγεσία της ελληνικής Επανάστασης στην τελευταία φάση της με επιτυχία. Κορυφαίος πολιτικός και πρώτος ανώτατος άρχοντας (1830-1831). Η μορφή του απεικονίζεται στο νόμισμα των 20 λεπτών.

Κριτήρια: Πρόκειται για -τους οικονομικούς όρους συμμετοχής στην τρίτη φάση της ΟΝΕ, αφορούν δηλαδή το κατά πόσο μια χώρα πληροί κριτήρια σταθερής (διατηρήσιμης) οικονομικής ανάπτυξης.

Όπως αναφέρει το άρθρο 109 I της Συνθήκης ΕΚ, τα κριτήρια αυτά είναι: το δημόσιο χρέος να μην υπερβαίνει ένα όριο επί του ΑΕΠ, ο πληθωρισμός να μην ξεπερνά τη 1,5 μονάδα των τριών χωρών με τις καλύτερες επιδόσεις και το δημοσιονομικό έλλειμμα να μην ξεπερνά το 60% του ΑΕΠ.

Λογότυπος: Πρόκειται για το ειδικό σήμα που χορηγείται σε επιχειρήσεις και εμπορικά καταστήματα εφόσον τηρούν κριτήρια σωστής προσαρμογής και πρακτικής προς τους πελάτες. Τα κριτήρια αποφασίζονται από το υπουργείο Ανάπτυξης. Η διάθεση του «Ευρώ-λογότυπου» ανατίθεται από το υπουργείο στα κατά τόπους αρμόδια επιμελητήρια.

Μακροχρόνια σταθερότητα και ανάπτυξη: Πρόκειται για την υποχρέωση των χωρών-μελών της «Ευρώ-ζώνης» να διατηρούν ΟΕ μακροχρόνια βάση τη σταθερότητα και να επιδιώκουν την ανάπτυξη. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης αναφέρει το εξής: οι χώρες-μέλη της «Ευρώ-ζώνης» θα πρέπει να λαμβάνουν όλα ία κατάλληλα μέτρα για να αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα. Εάν δεν το πράττουν, θα επιβάλλονται κυρώσεις.

Νομισματική πολιτική: Βαρύνοντα ρόλο στην πολιτική αυτή διαδραματίζει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), το καταστατικό του οποίου ορίζει ως πρωταρχικό στόχο τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Το ΕΣΚΤ αποτελείται από τις κεντρικές τράπεζες των χωρών-μελών και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία συστάθηκε επίσημα την 1η Ιουνίου 1998.

Το ΕΣΚΤ έχει βασικά καθήκοντα την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής για την «Ευρώ-ζώνη», την εκτέλεση συναλλαγματικών πράξεων και την τήρηση και διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεμάτων των χωρών-μελών.

Ξεθωρίασμα: Τα χαρτονομίσματα του Ευρώ θα παράγονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ξεθωριάσουν αργότερα απ' ό,τι όλα τα άλλα χαρτονομίσματα. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν εργαστεί συστηματικά δεκάδες ειδικοί από όλες σχεδόν τις χώρες-μέλη της «Ευρώ-ζώνης».

Παραχάραξη των Ευρώ: Σύμφωνα με το έγγραφο 1999/0 322/04 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Ευρώ θα είναι εκτεθειμένο σε κινδύνους παραχάραξης και παραποίησης λόγω της παγκόσμιας σημασίας του. Το ίδιο έγγραφο παροτρύνει τις χώρες-μέλη της

Ε.Ε. και ειδικότερα της «Ευρώ-ζώνης» να προσχωρήσουν στη διεθνή σύμβαση της 20ής Απριλίου 1929, η οποία αφορά την καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας των νομισμάτων.

Ρωσία: Από την 1/1/2002 θα προκύψει ένα μεγάλο πρόβλημα στις συναλλαγές σας. Πρόκειται για τα ρέστα που θα σας δίνουν μετά την πληρωμή των προϊόντων και των υπηρεσιών που θα σας παρέχονται. Βασική σας επιδίωξη πρέπει να είναι να εισπράττετε ρέστα σε Ευρώ. Κατά τη διάρκεια του 2001 αναμένονται διευκρινιστικές εγκύκλιοι για το θέμα αυτό από τα υπουργεία Ανάπτυξης και Οικονομικών.

Ρήγας Φεραίος (ή Βελεστινλής): Πρόδρομος και πρωτεργάτης του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Η μορφή του θα υπάρχει στο νόμισμα των 10 λεπτών.

Στρογγυλοποίηση των ποσών: Όταν γίνονται μετατροπές από το ένα νόμισμα στο άλλο, συνήθως προκύπτουν πολλά δεκαδικά ψηφία. Για παράδειγμα, εάν θέλετε να γνωρίζετε πόσα Ευρώ είναι οι 1.000 δρχ., πρέπει να διαιρέσετε το 1.000 δια του 340,750 (διότι 1 Ευρώ=340,750 δρχ.). Το πηλίκο της διαίρεσης είναι 2,934702861335. Όπως είναι φυσικό, το νούμερο δεν είναι

χρηστικό. Για το λόγο αυτό πρέπει να το στρογγυλοποιήσετε. Η στρογγυλοποίηση θα σας δώσει αποτέλεσμα 2,93.

Τάνκερ: Το σύγχρονο εμπορικό πλοίο εμφανίζεται στο νόμισμα των 5 λεπτών.

TARGET: Πρόκειται για το διευρωπαϊκό σύστημα πληρωμών το οποίο συνδέει τα συστήματα ταχείας μεταφοράς κεφαλαίων συνεχώς. Τα συστήματα πληρωμών των κρατών-μελών θα διασυνδεθούν μέσω του μηχανισμού, ώστε να επιτρέπουν διασυνοριακές μεταβιβάσεις την ίδια ημέρα μεταξύ των χωρών-μελών της «Ευρώ-ζώνης».

Τριήρης: Πολεμικό πλοίο στην αρχαία Ελλάδα με τρεις σειρές κουπιών. Αναπαρίσταται στο νόμισμα του 1 λεπτού.

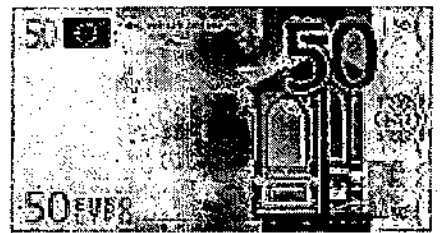
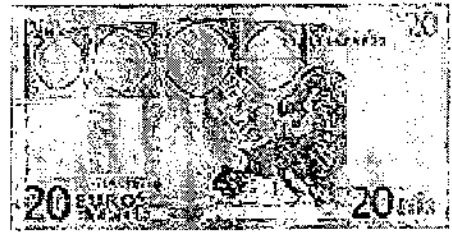
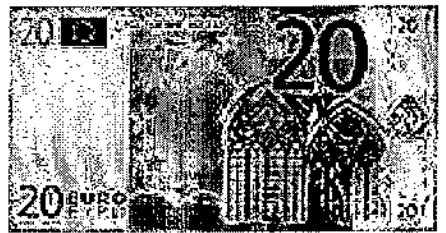
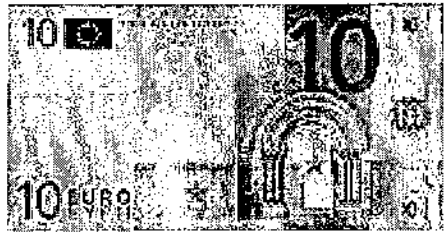
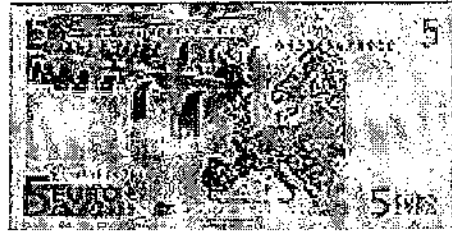
Υποχρέωση αναγραφής της διπλής τιμής: Πρόκειται για την υποχρέωση των εμπορικών καταστημάτων να αναγράφουν σε τιμοκαταλόγους τις τιμές και στα δυο νομίσματα (σε Ευρώ και δραχμές).

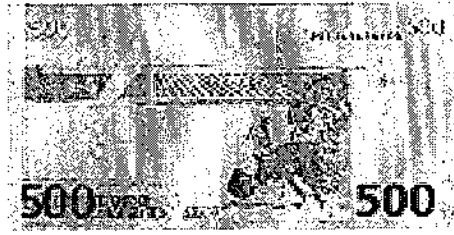
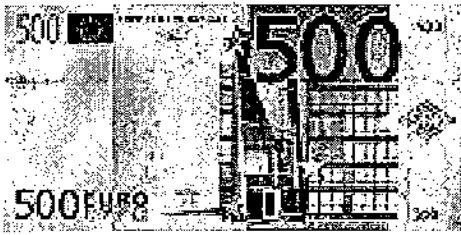
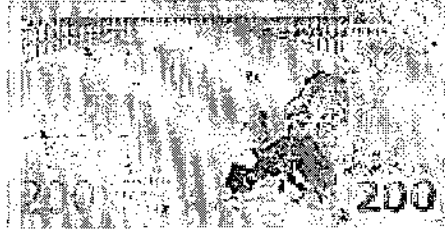
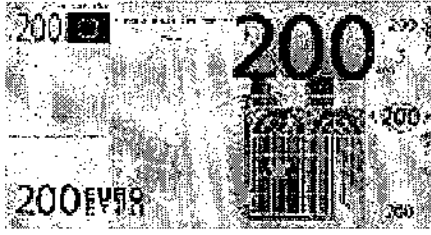
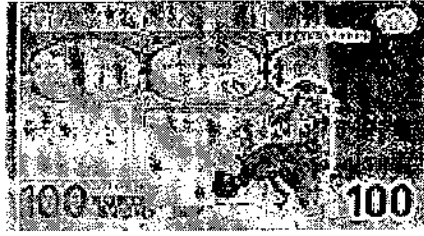
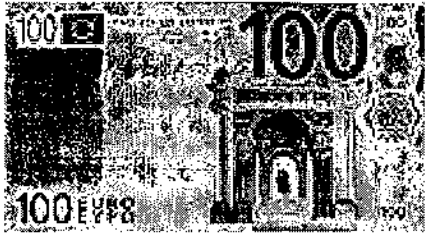
Για παράδειγμα, την υποχρέωση αυτή έχουν οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων (πρατήρια), οι οποίες οφείλουν να αναρτηθούν από την 1/1/2001, κοντά στις αντλίες και

σε εμφανή θέση, τον «πίνακα ισοτιμιών». Άλλο παράδειγμα, οι οδηγοί ταξί. Για την επαγγελματική αυτή τάξη αποφασίστηκε ότι, εάν δε διαθέτουν ταξίμετρα που να αναγράφουν αυτόματα το κόμιστρο σε δραχμές και Ευρώ, θα πρέπει να αναρτήσουν κοντά στο ταξίμετρο κατάλογο που να περιλαμβάνει την τιμή μετατροπής καν τρία αντιπροσωπευτικά κόμιστρα σε δραχμές και Ευρώ.

Ψευδονομίσματα: Θεωρείται απίθανο να κυκλοφορήσουν Ψευδονομίσματα, αλλά όχι απίθανο, με τα σημερινά δεδομένα, να κυκλοφορήσουν ψευδοχαρτονομίσματα. Δεν υπάρχει όμως αμφιβολία ότι κατά το 2001 θα ληφθούν μέτρα ώστε να εξουδετερωθεί ο κίνδυνος κυκλοφορίας ψευδοχαρτονομισμάτων.

ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

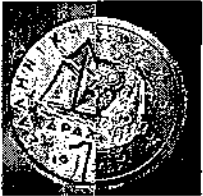
Η ΔΡΑΧΜΗ

Ο Φοίνικας της Ανεξάρτητης Ελλάδας

Η Δραχμή Της Αρχαιότητας

Η τελευταία δραχμή

Εποχή Βασιλευόμενης Δημοκρατίας

Η Δραχμή Της Οθωμανικής Περιόδου

ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ

ΕΥΡΩ – ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ

ΤΟ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΟ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ: Η ΝΕΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΘΝΙΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ)

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ INTERNET

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ INTERNET

ΦΥΛΛΑΔΙΑ:

ΕΥΡΩ- ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΝΟΜΙΣΜΑ

ΚΑΛΩΣΗΡΘΕΣ ΕΥΡΩ!

ΕΥΡΩ: ΑΠΟ ΤΗΝ 1^η ΙΑΝ 2002

ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΕΥΡΩΓΝΩΣΙΑ

ΕΥΡΩΝΕΑ